

Päevakava

11.00 – 11.05 Koosoleku avamine

11.05 - 11.50 Sponsori loeng: Atellica HEMA + Scopio: "The Perfect Match"; Graham Gibbs, Siemens Healthineers

11.50 – 13.15 ELMÜ laboriuudised

Mikrouudised, Paul Naaber (15 min)

Verifitseerimisjuhis, Agnes Ivanov (15 min)

IVDR, Kai Jõers (15 min)

POHAK, Monyca Sepp (20 min)

Küsimused ja arutelu (15 min)

13.15 – 14.05 Lõuna

14.05 – 16.00 Labor ja koostööpartnerid

POCT, perearst ja labor; Elle-Mall Sadrak, Eesti Perearstide Selts (15 min)

Tervis, kassa ja labor; Tiina Österman, Tervisekassa (15 min)

Terviseandmete kasutamise uued võimalused; Peeter Ross, TalTech (20 min)

Labor ja õigus; Ants Nõmper, Ellex (20 min)

Paneeldiskussioon

16.00 – 16.30 Vein ja muuseumi tutvustus

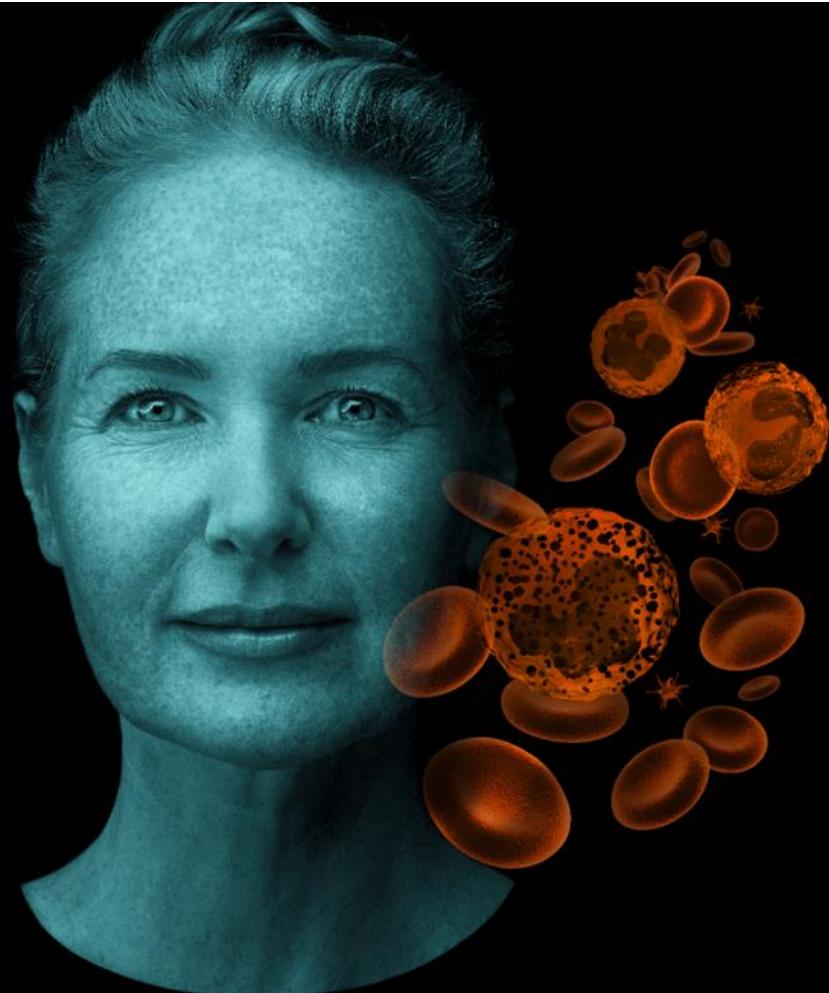
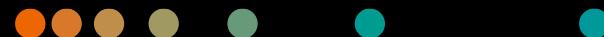
Kuni 18.00 Võimalus külastada muuseumi

WiFi võrk: Mmguest / parool: kylaline

Atellica HEMA + Scopio: “The Perfect Match”

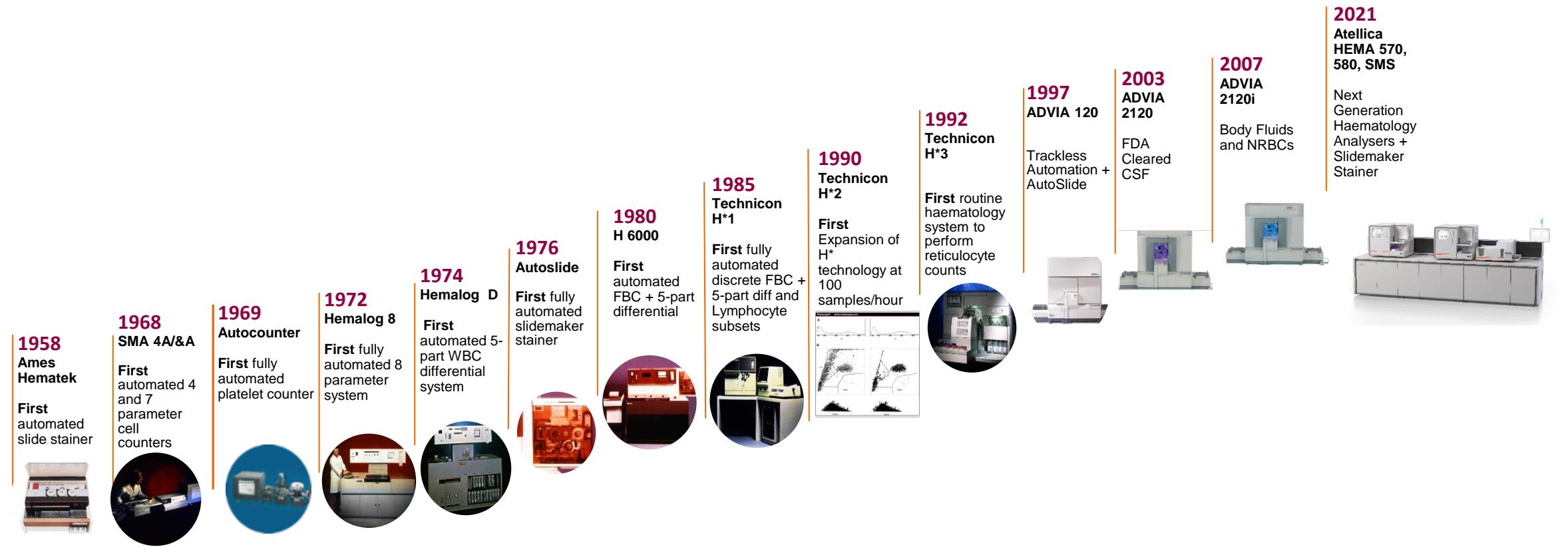
Graham Gibbs MSc CSci FIBMS
Field Marketing Manager
Haematology & Plasma Proteins
Northwest Europe

5th December 2024

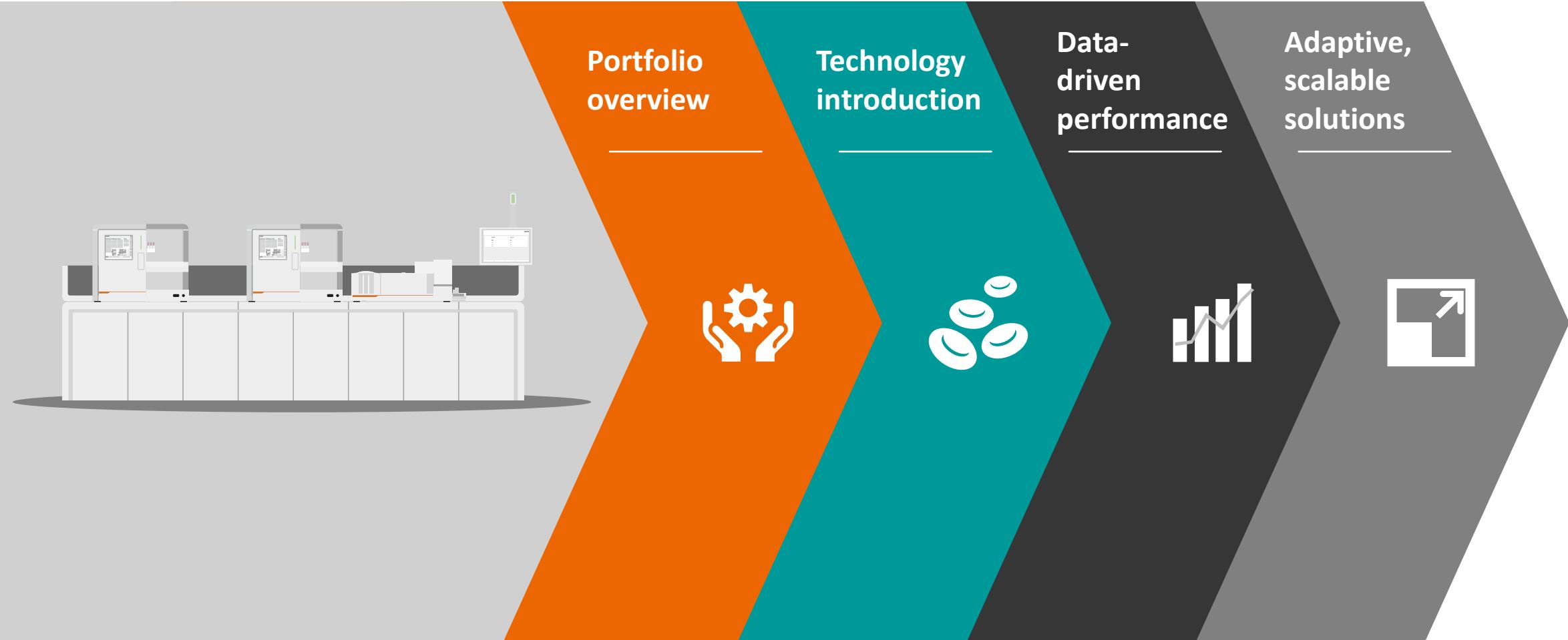
Transition to the Future!

Making History in Haematology Testing

Atellica® Haematology Portfolio*

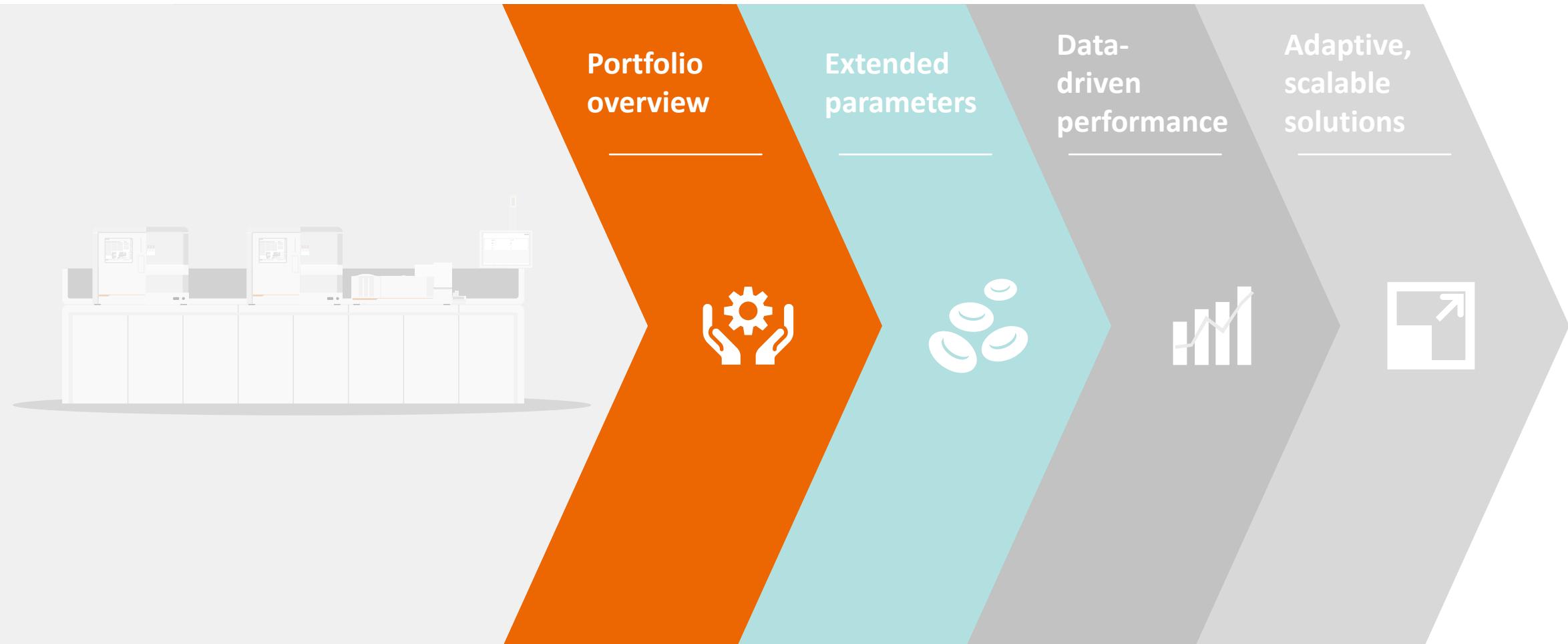
Automation, intelligence, and extended parameters—seamlessly integrated to simplify testing

*Not available for sale in the U.S. The products/features mentioned here are not commercially available in all countries. Their future availability cannot be guaranteed.

Atellica® Haematology Portfolio*

Automation, intelligence, and extended parameters—seamlessly integrated to simplify testing

*Not available for sale in the U.S. The products/features mentioned here are not commercially available in all countries. Their future availability cannot be guaranteed.

Atellica HEMA Portfolio

Atellica HEMA 570 and 580 Analyzers

- Up to 120 samples/hour
- 110 µL sample volume
- Up to 55 parameters; including body fluids
- Extended differential capabilities

Atellica HEMA 530 Analyzer

- Up to 50 samples/hour
- 40-sample initial load; continuous loading
- 20 µL sample volume
- 6-part DIFF; 27 parameters

Atellica HEMA System

- Two to six connected high-volume analyzers
- Up to 720 samples/hour
- Multiple configurations (linear, L, U, island)
- Automated workload balancing

Atellica HEMA 520 Analyzers

- Up to 50 samples/hour
- 20 µL sample volume
- Open- and closed-tube models
- 6-part DIFF; 27 parameters

Aptio® Automation

Atellica Diagnostics IT

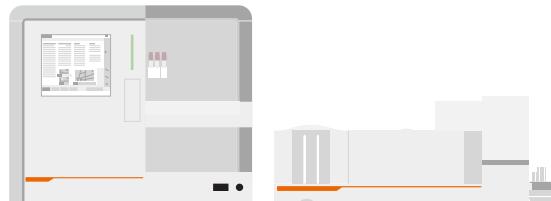
*Not available for sale in the U.S. The products/features mentioned here are not commercially available in all countries. Their future availability cannot be guaranteed.

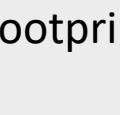
Two high-volume analyzer options to match your clinical needs

Atellica HEMA 570
Analyzer

Atellica HEMA 580
Analyzer (with slidemaker stainer)

Throughput	Parameters	Reagents	Shared:
CBC/DIFF/NRBC 120 tests/hour	Up to 43 (8-part DIFF)* <ul style="list-style-type: none"> NRBC WBC immature populations* Body Fluid capabilities Low value cycle (LVC) extended count 	5	
Low value cycle (LVC) 60 tests/hour		2	
Reticulocytes/PLTOx NA			
Throughput	Parameters	Reagents	Footprint
CBC/DIFF/NRBC 120 tests/hour	Up to 55 (8-part DIFF)* <ul style="list-style-type: none"> NRBC WBC immature populations* Body Fluid capabilities RBC immature populations (Retic panel) Optical platelets using extinction Low value cycle (LVC) extended count 	6	
Low value cycle (LVC) 60 tests/hour		3	
Reticulocytes/PLTOx 60 tests/hour			

*ALY, IMG, IMM, and IML are for Research Use Only (RUO).

Sustained system performance with minimal hands-on maintenance

Increased system and analytical reliability

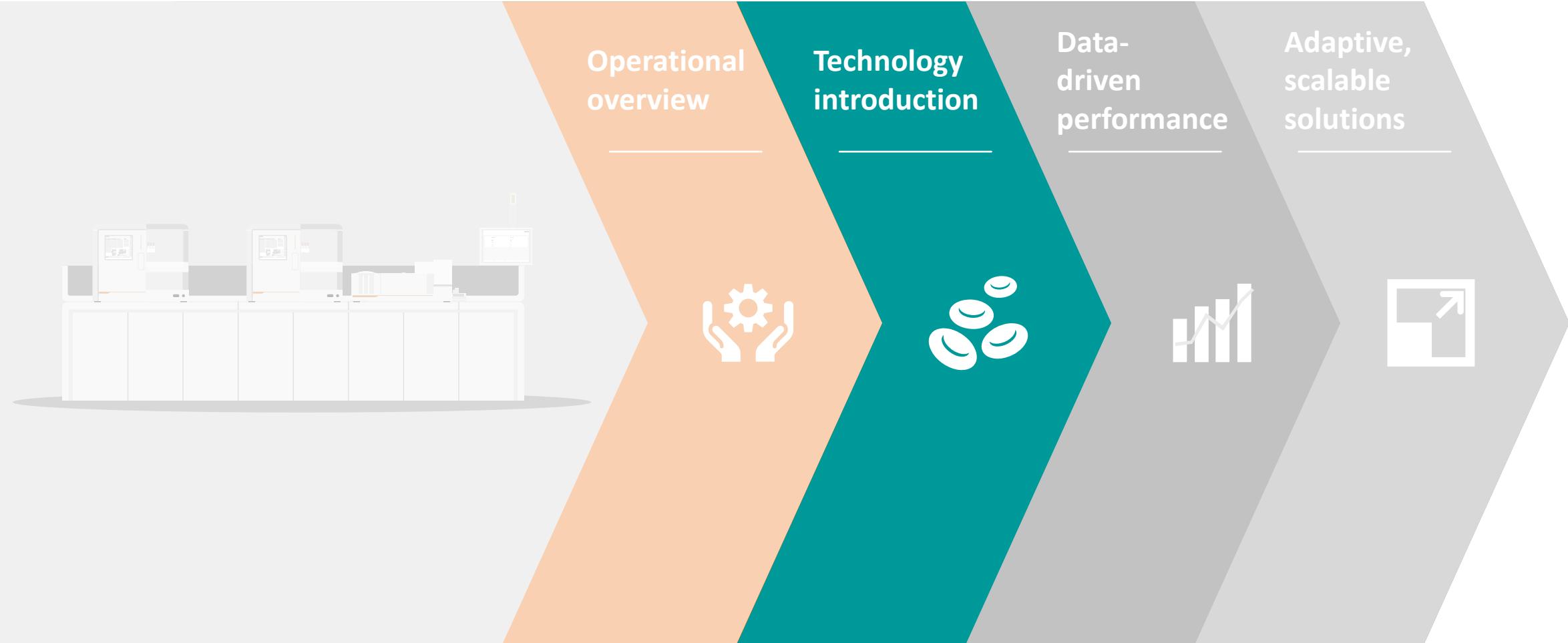

Light, easy maintenance

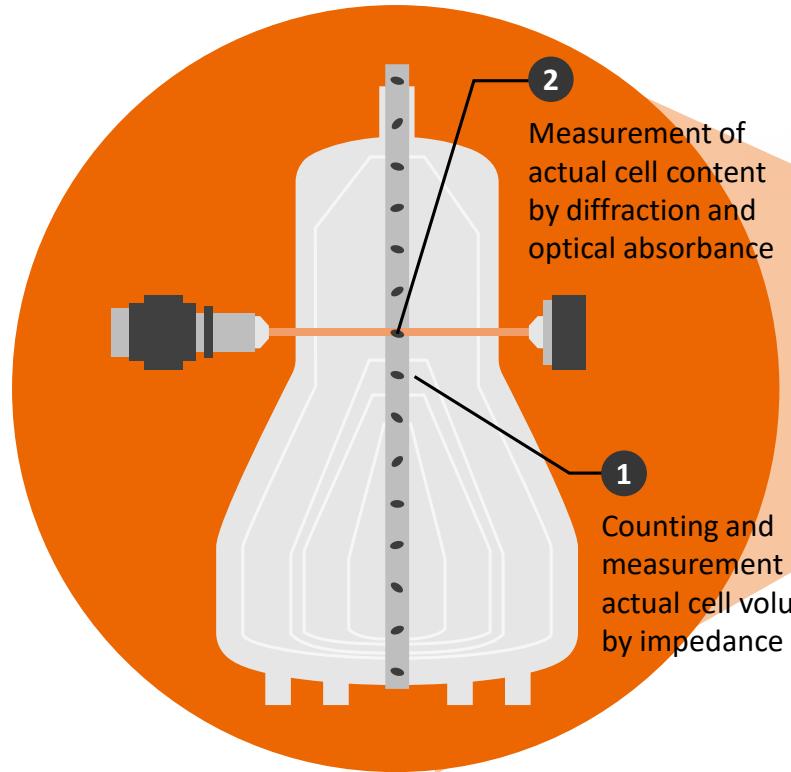
- Fully automated daily cleaning
- No daily user maintenance*
- Simple concentrated cleaning procedure†

Atellica Haematology Portfolio

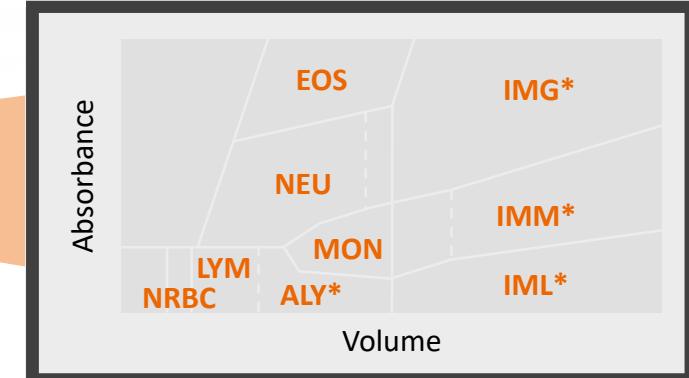
Automation, intelligence, and extended parameters—seamlessly integrated to simplify testing

Flow cytometry that increases the breadth and accuracy of white blood cell analysis

Differential measurement principles

LMNE matrix

Double Hydrodynamic focusing of cells

Three independent white blood cell (WBC) counts

Extended cycle times for low values

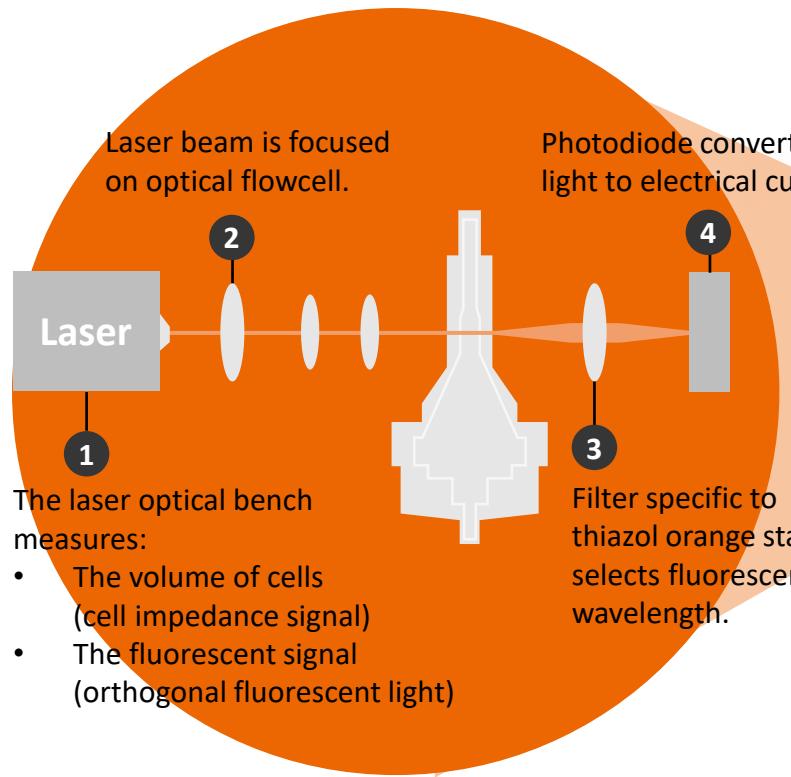
Differential includes immature WBC populations*

| Reduce risk of analytical errors

| Internal QC check

| Fewer reruns

Established methodologies with practical enhancements for reliable red blood cell and reticulocyte testing

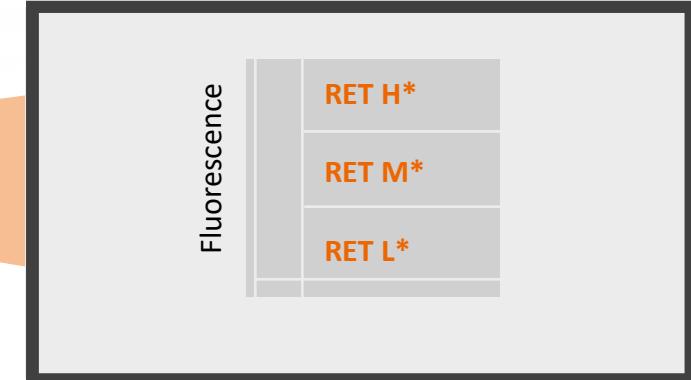

Reticulocyte measurement principles

Preheated reagents and chambers

Backflushing after every measurement

Reticulocyte Matrix

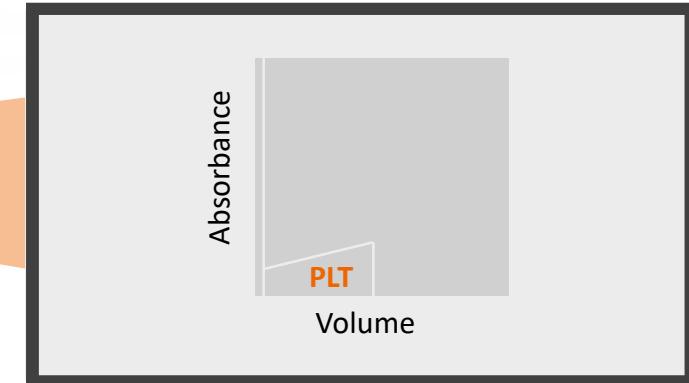
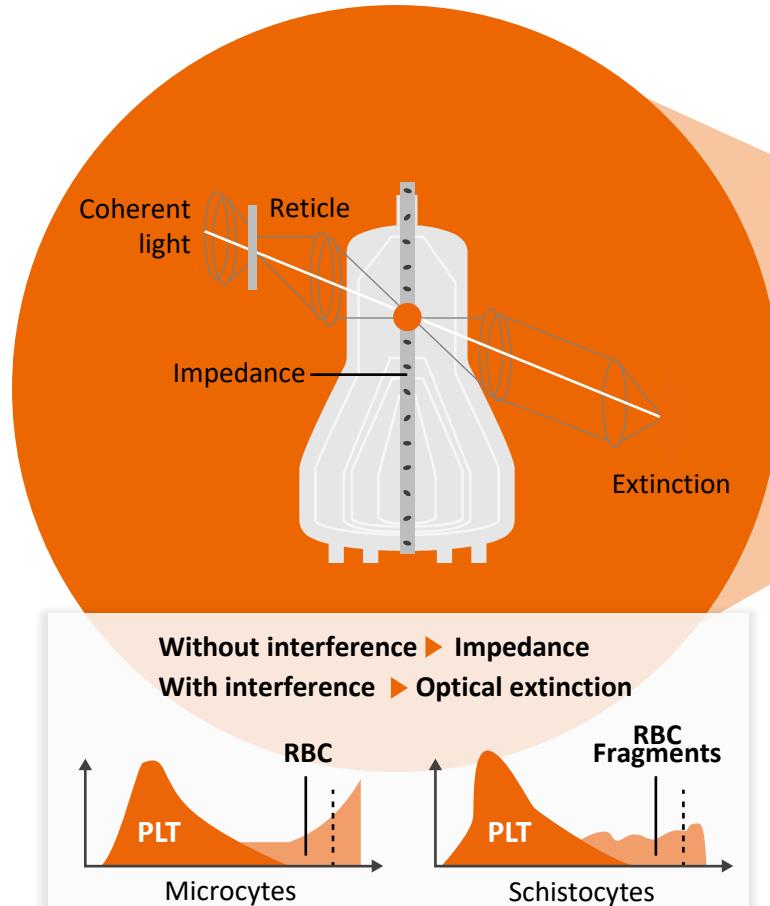
Fluorescence (thiazole orange dye) for reticulocyte measurements

Spectrometry for HGB measurements

Consistent analytical environment on every run

Optical-based platelet measurements deliver improved accuracy—even in the most challenging samples

PLTO Matrix

Reflexive optical extinction methodology (PLTO)*

Double hydrodynamic focusing of cells

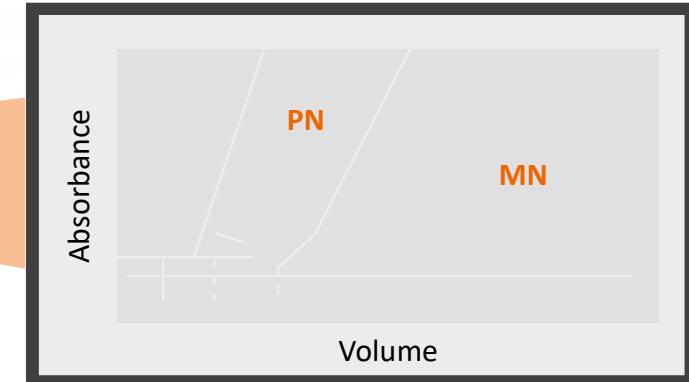
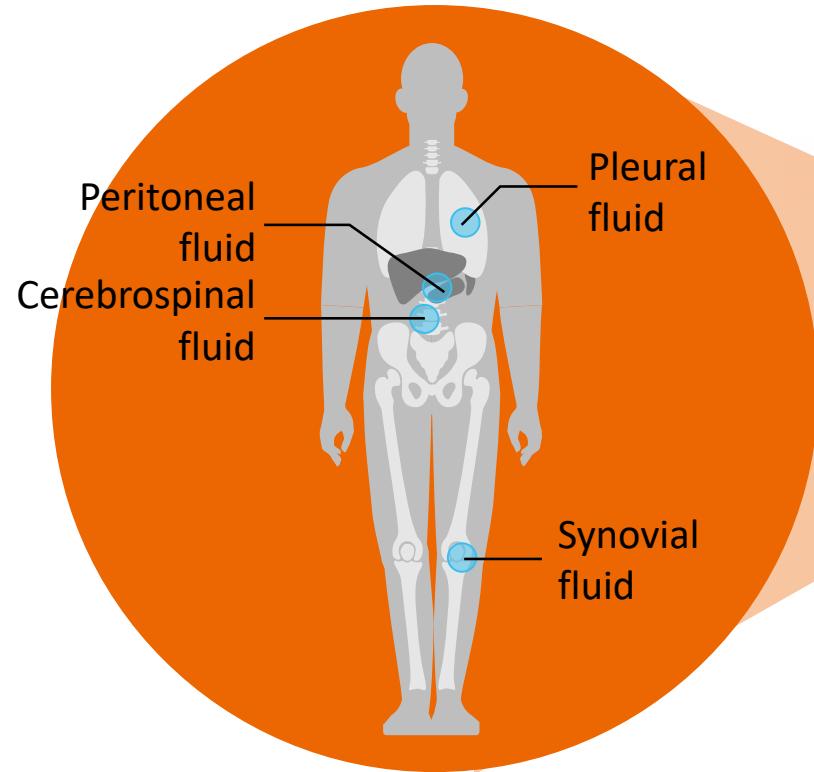
Preheated reagents and chambers

Backflushing after every measurement

Reduce risk of interferences and analytical errors

Fully automated body fluid testing helps reduce the need for manual screenings

Body fluid matrix

Automated, no specimen pre-treatment required*

No changing of analyzer settings prior to testing

Four accepted specimen types

Six measured parameters

Faster turnaround times

Less labor-intensive process

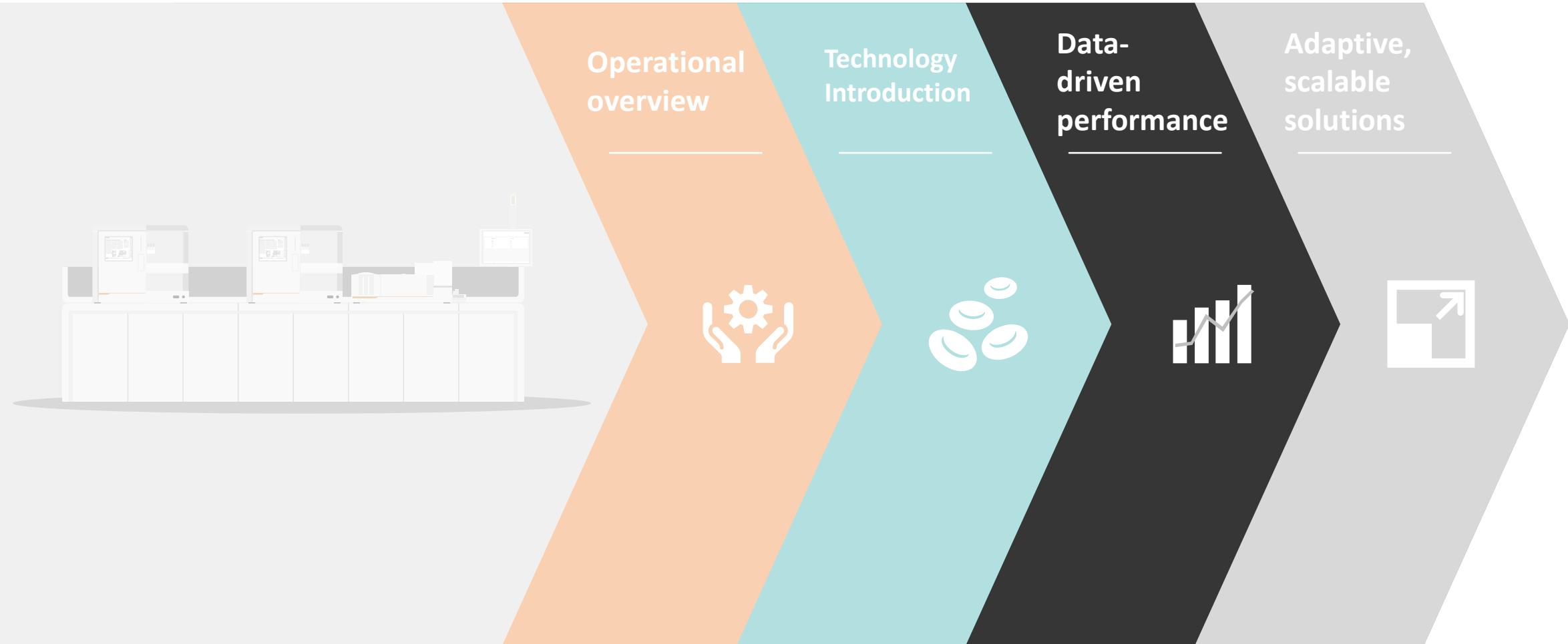

Reduction in inter-operator variability

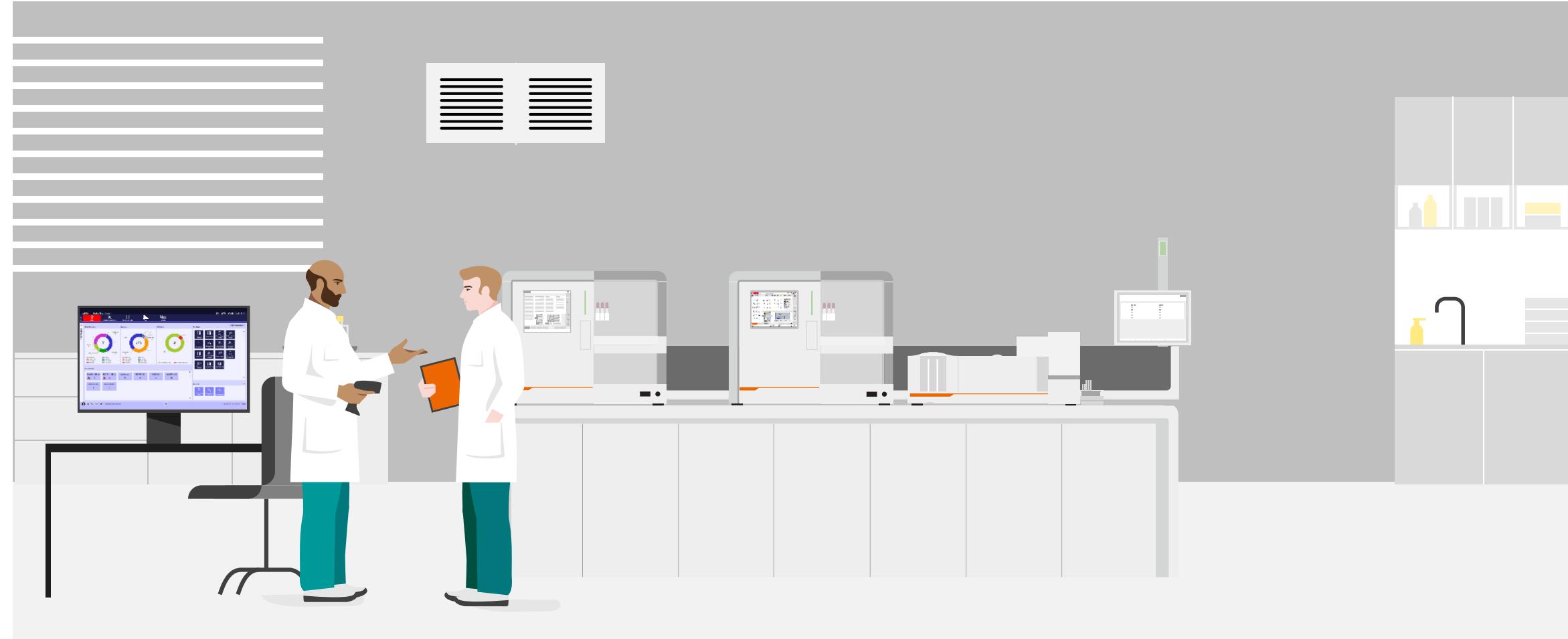
*Viscous synovial fluids require pre-treatment with hyaluronidase.

Atellica Haematology Portfolio

Automation, intelligence, and extended parameters—seamlessly integrated to simplify testing

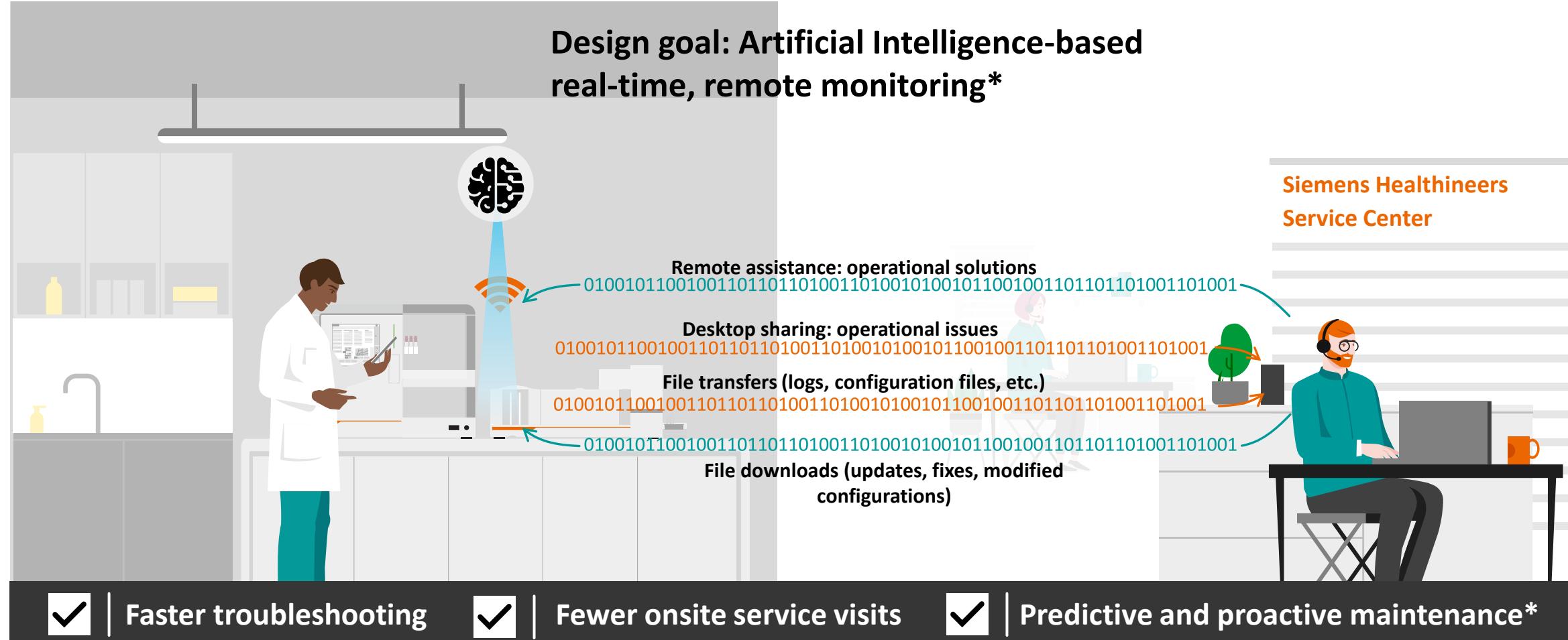

Centralized and standardized testing powered by Atellica® Data Manager*

*Product availability may vary from country to country and is subject to varying regulatory requirements. Please contact your local representative for availability.

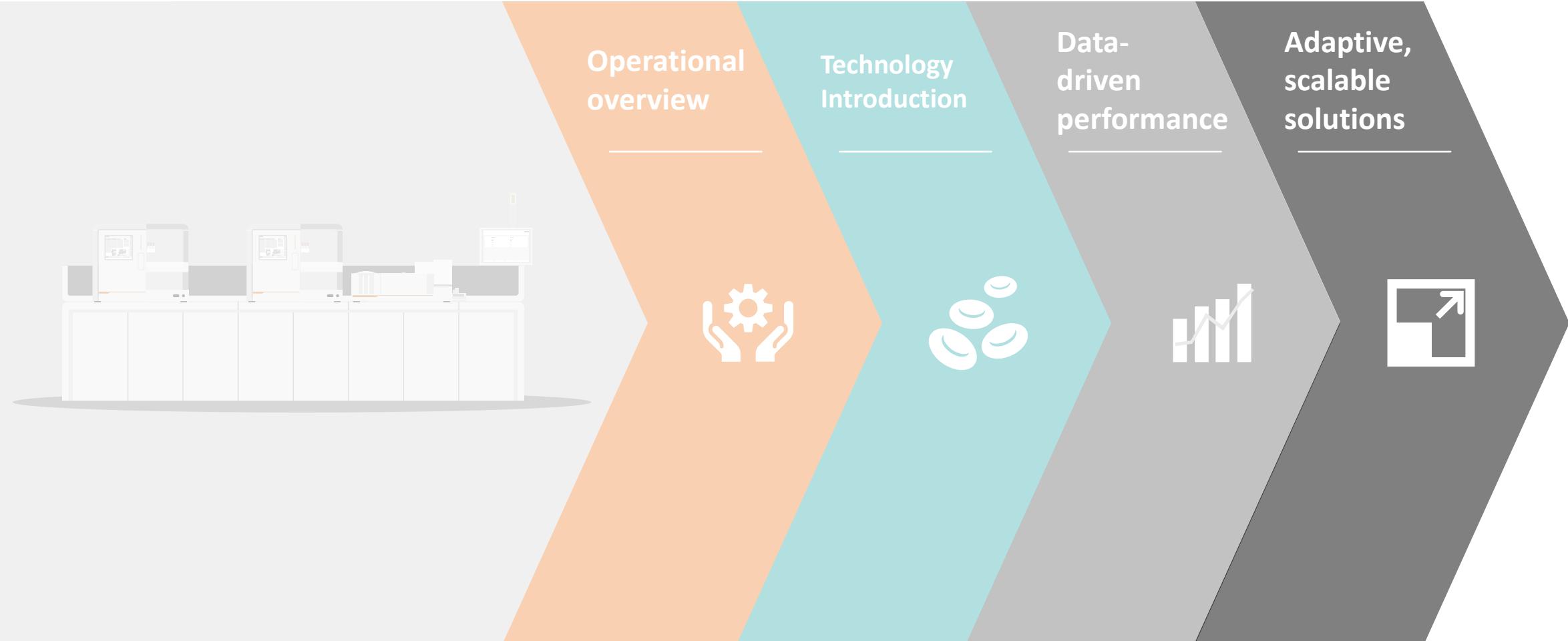
Smart Remote Service (SRS)—Your secured connection to Siemens Healthineers remote service and support

*The functionality of SRS varies across instruments. Not all features are currently available for Atellica HEMA Analyzers. Future availability cannot be guaranteed.

Atellica Haematology Portfolio

Automation, intelligence, and extended parameters—seamlessly integrated to simplify testing

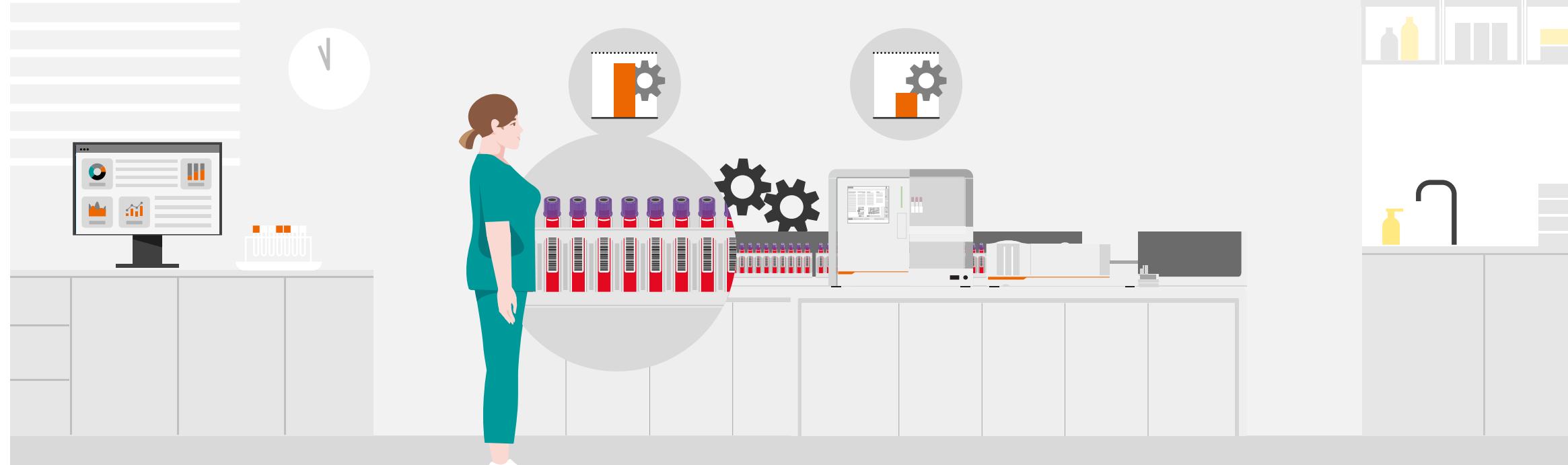
Integrate multiple Atellica HEMA Analyzers in dedicated automation configurations to optimize workflow

Combine 2-6 analyzers for throughput of up to 720 tests/hour*

Route sample racks between analyzers via conveyor (10m/min speed)

Enable the completion of all hematology tests and reflexive actions without operator involvement

Choose between linear-, L, U-, and island-shaped configurations

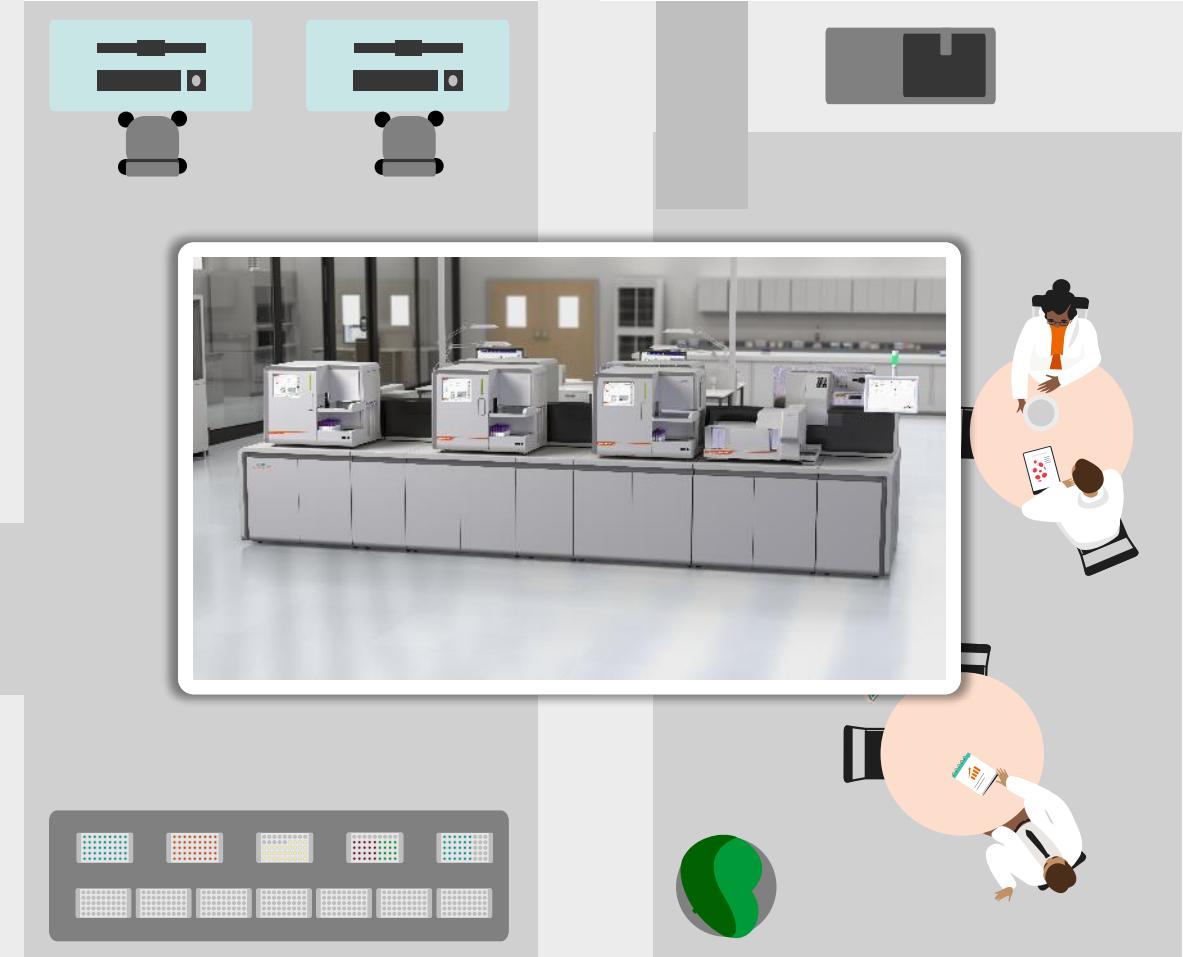
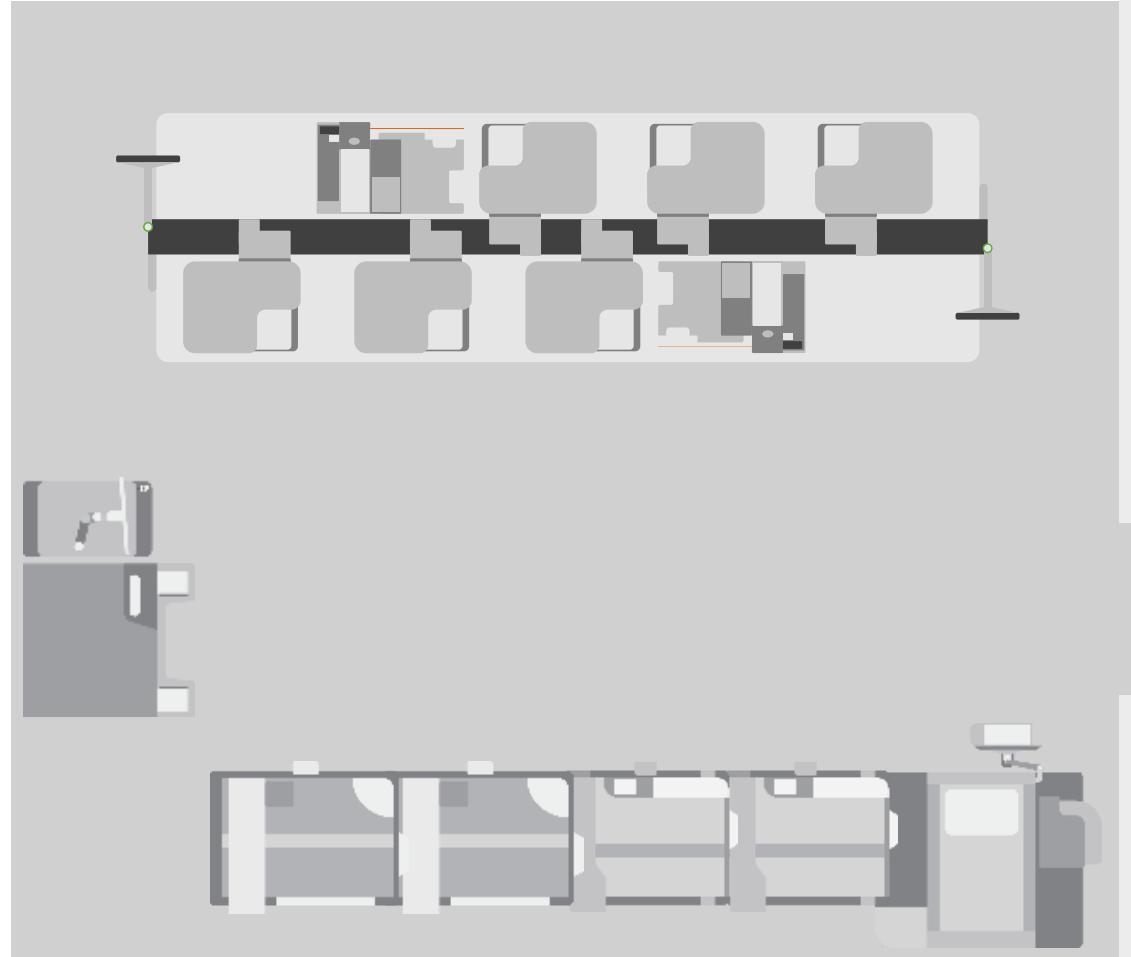

| Intelligently balances workloads

| Maximizes throughput

| Reduces hands-on time

Flexible configurations that can adapt to your lab's specific layout

Improve resource utilization, increase efficiency, and achieve consistent turnaround time with Aptio® Automation*,†

Flexible track
design options

Comprehensive selection of pre-
and post-analytical modules

Simultaneous STAT and routine
testing on a single track‡

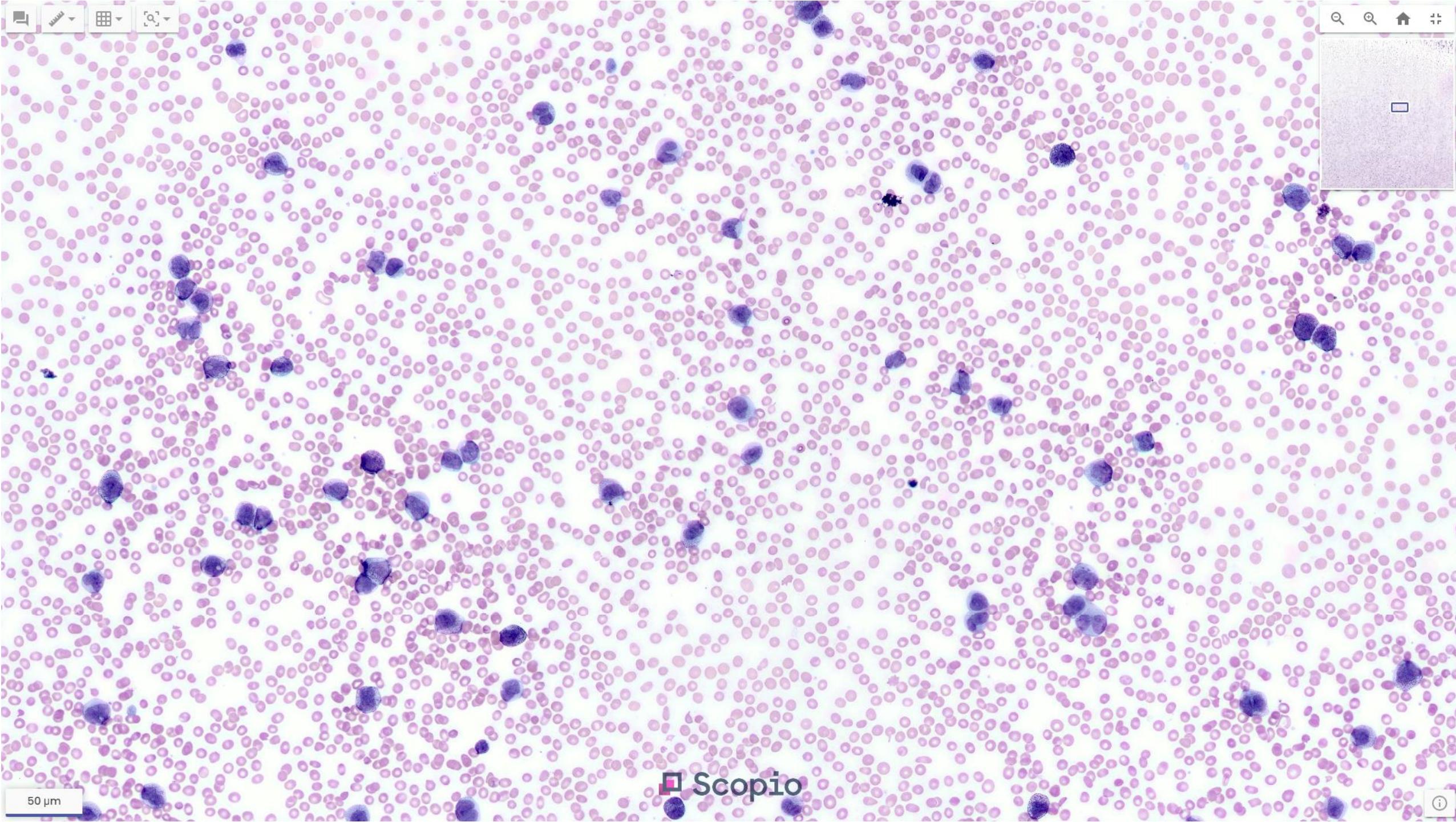

Aims to integrate hematology within a multidisciplinary one-touch workflow

*Product availability may vary from country to country and is subject to varying regulatory requirements. Please contact your local representative for availability.

†TLA connectivity for Atellica HEMA Analyzers is under development. Not available for sale. Future availability cannot be guaranteed.

‡Optional front-loading is available on Siemens Healthineers instruments.

50 µm

 Scopio

What is Scopio?

It's a new kind of Digital Microscope!

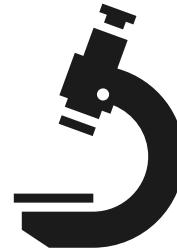

The Future of Digital Morphology

Why Scopio?

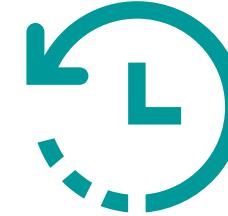
Reduced Rate of Microscopy Reversion

- ✓ Previously, up to 20% of slides require reverting back to manual microscopy. With Scopio, this is now near zero.
- ✓ Full monolayer and feathered edge impression
- ✓ Ability to scan for platelet aggregates

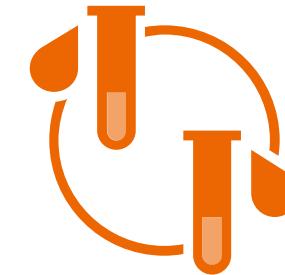
No Added Hardware or Software Required

- ✓ Inclusive software updates for the life of the instrument
- ✓ Application accessible from any browser software
- ✓ Instruments network together, rather than requiring a server

Compatible With Manual Smearing

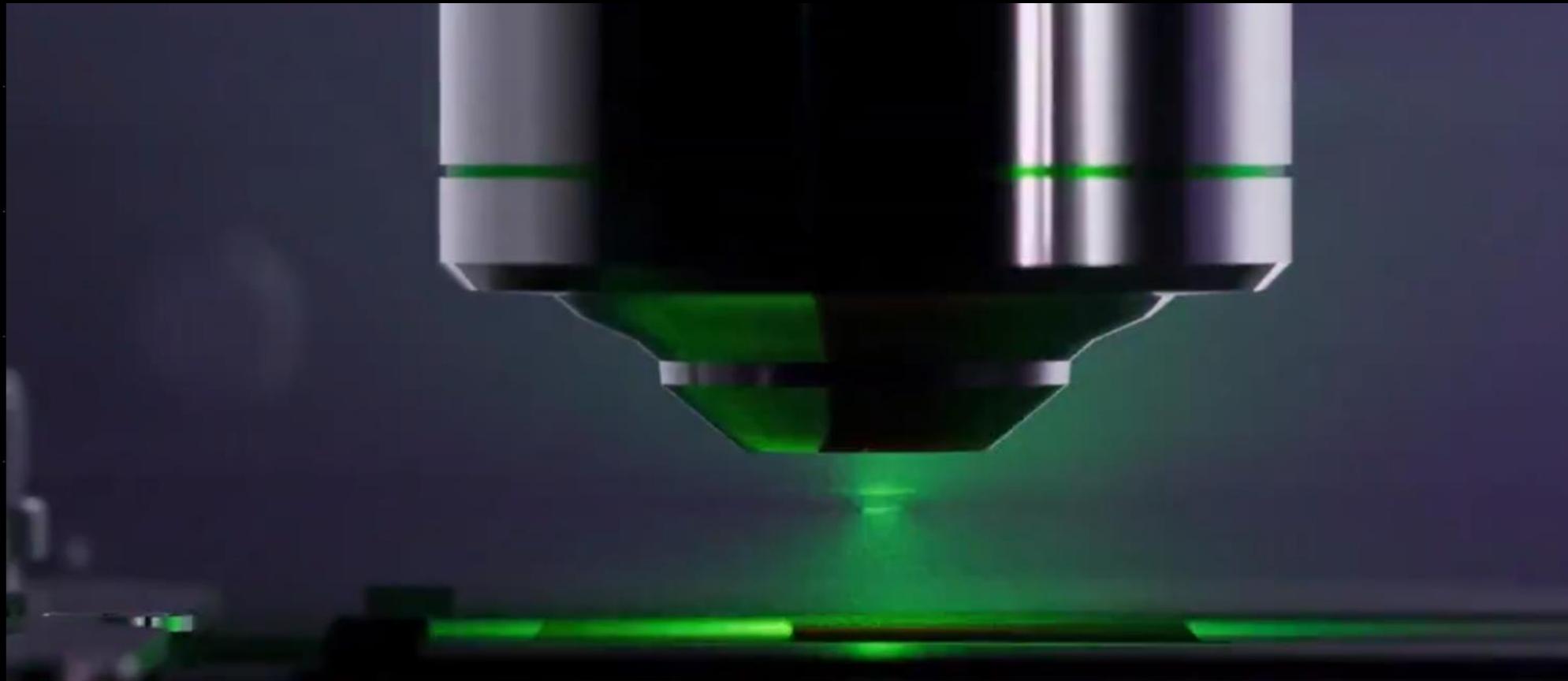
- ✓ Adaptive monolayer technology accounts for differences in smearing
- ✓ Captures smears that are shorter or longer correctly
- ✓ No requirement for automated slide maker stainer

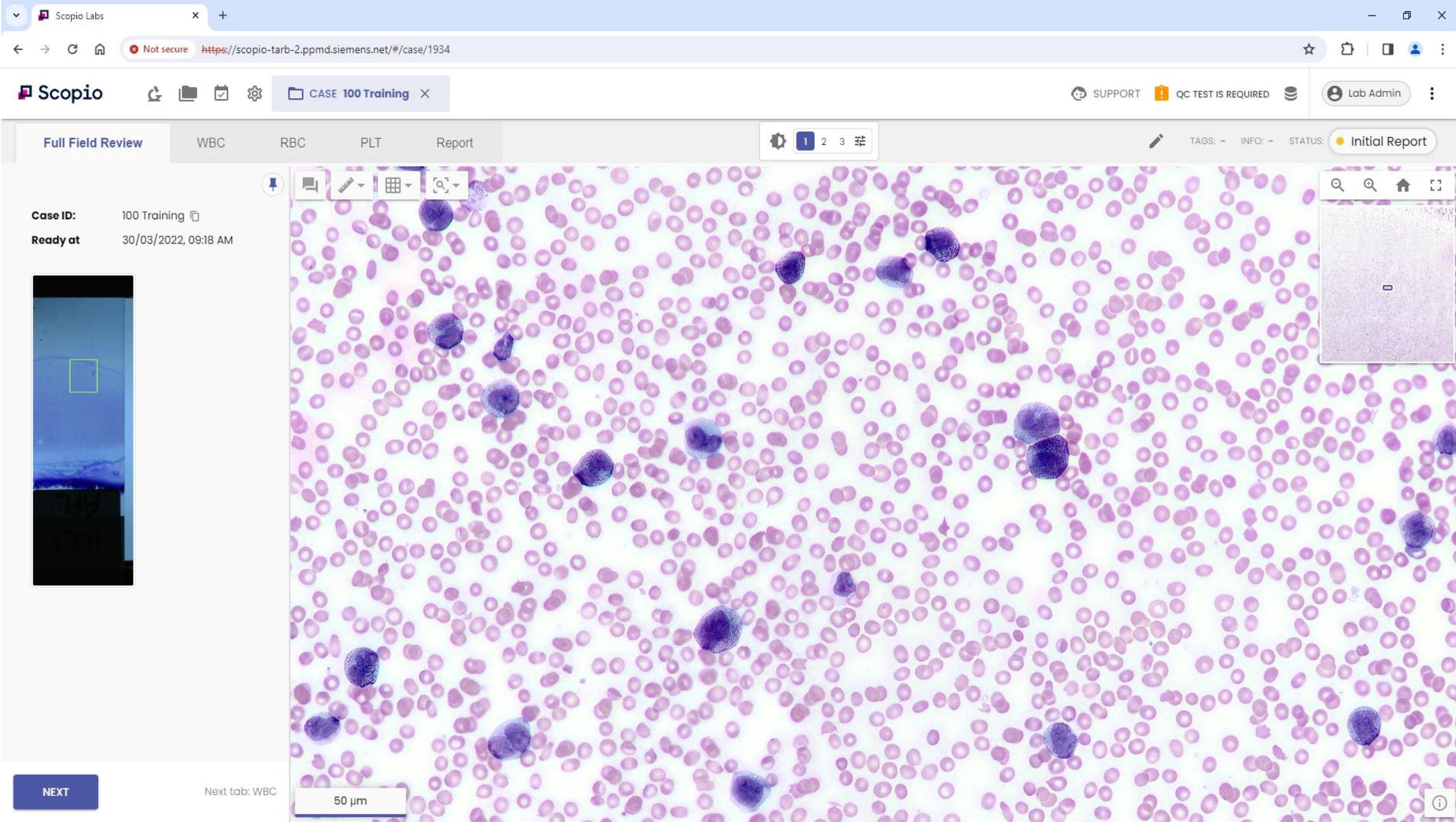

How do Scopio do it?

A revolutionary approach using Computational Photography.

Scopio's breakthrough technology uses novel computational photography, a move away from the heavy lifting of accurate mechanics and expensive optics. We apply our unique, physics-based reconstruction model to compute a sharp, 100X resolution, full-field image of the blood sample.

Scopio Labs Not secure https://scopio-tarb-2.pppmd.siemens.net/#/case/1934?tab=wbc

Scopio CASE 100 Training Lab Admin

Full Field Review WBC RBC PLT Report

0.5 TAGS: - INFO: - STATUS: Initial Report

WBC differential - 205 cells

Class	Count	% Reviewed
Segmented Neutrophil	0	0%
Band Neutrophil	0	0%
Metamyelocyte	3	1.5% ✓
Myelocyte	0	0%
Promyelocyte	134	65.4% ✓
Blast	37	18% ✓
Lymphocyte	4	2% ✓
Atypical Lymphocyte	0	0%
Large Granular Lymphocyte	3	1.5% ✓
Aberrant Lymphocyte	1	0.5% ✓
Monocyte	13	6.3% ✓
Eosinophil	0	0%
Basophil	1	0.5% ✓
Plasma cell	3	1.5% ✓
Hairy cell	0	0%

Type WBC comments

NEXT Next tab: RBC

Metamyelocyte Total count: 3 (1.5%) Manually marked as abnormal: 0 (0%)

Promyelocyte Total count: 134 (65.4%) Manually marked as abnormal: 0 (0%)

WBC detections 200 µm

Scopio Labs Not secure https://scopio-tarb-2.pppmd.siemens.net/#/case/1934?tab=intro

Scopio CASE 100 Training X SUPPORT QC TEST IS REQUIRED Lab Admin

Full Field Review WBC RBC PLT Report

Case ID: 100 Training Ready at 30/03/2022, 09:18 AM

Annotations

Dr Chris, What do you think? 11-11-22 Product Team, August 11, 2022 19:33 Clinical Apps, November 11, 2022 17:21 * Edited

review Lab Admin, May 22, 2023 08:58

Dear Kalnes Doctor - please check this cell! Lab Admin, November 22, 2023 08:21

25 µm Empty magnification - 200%

The image shows a digital blood smear with a white blood cell highlighted by a white rectangular box. Another white blood cell is partially visible below it. The background consists of many red blood cells. A floating annotation box contains the following text:

- Dr Chris, What do you think? 11-11-22 Product Team, August 11, 2022 19:33 Clinical Apps, November 11, 2022 17:21 * Edited
- review Lab Admin, May 22, 2023 08:58
- Dear Kalnes Doctor - please check this cell! Lab Admin, November 22, 2023 08:21

At the bottom of the screen, there is a scale bar labeled "25 µm" and a note stating "Empty magnification - 200%".

Scopio Labs Not secure https://scopio-tarb-2.pppmd.siemens.net/#/case/1934?tab=rbc

Scopio CASE 100 Training Lab Admin

RBC PLT Report 1 2 3

RBC Abnormalities

N/D 1 2 3

SIZE AND/OR COLOR

Polychromasia	☐	☐	☐
Hypochromia	☐	☐	☐
Anisocytosis	☒	☐	☐
Microcytes	☐	☐	☐
Macrocytes	☐	☐	☐
Hyperchromia	☐	☐	☐

SHAPE

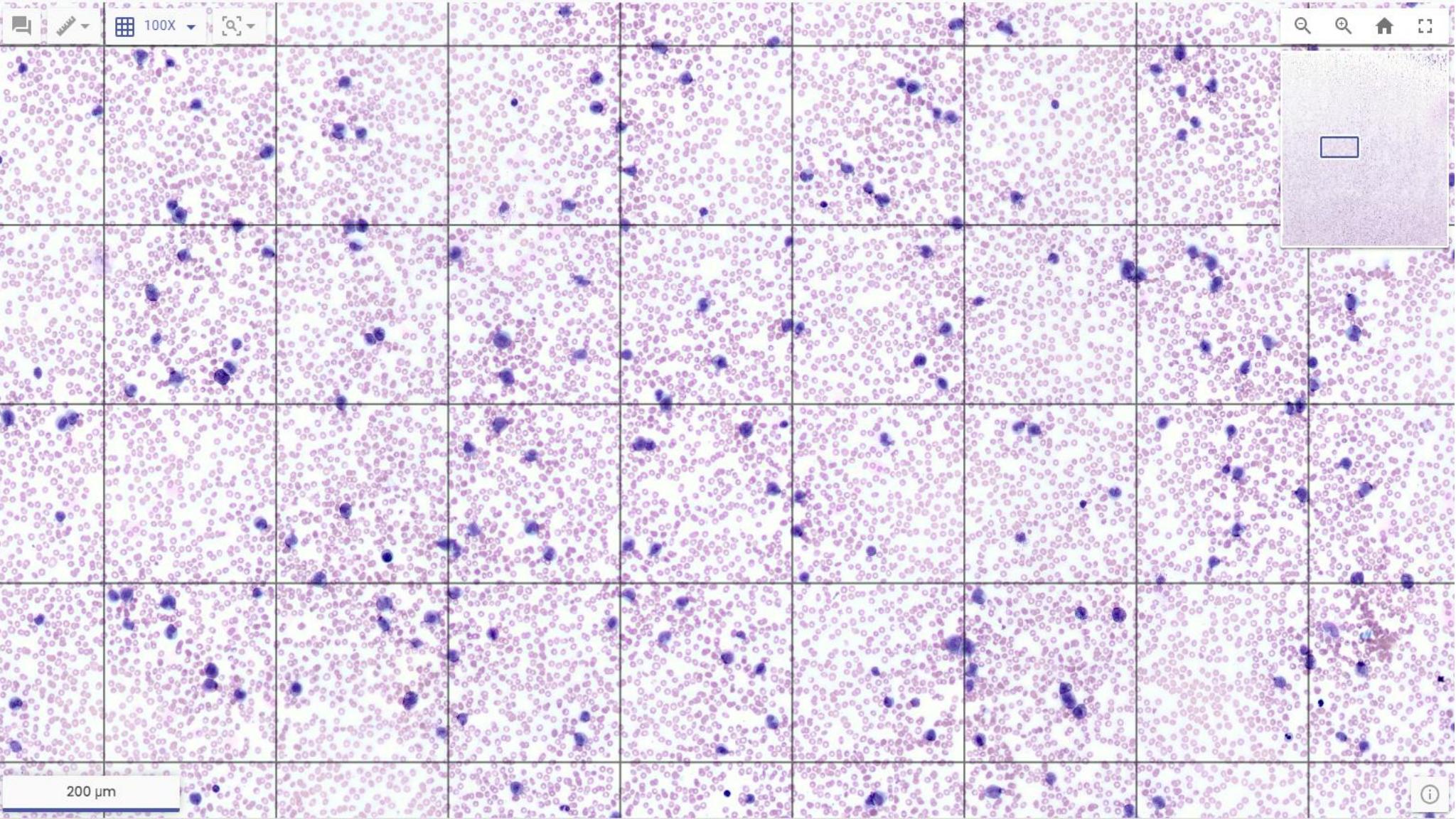
Poikilocytosis	☐	☐	☐
Target cells	☐	☐	☐
Schistocytes	☒	☐	☐
Helmet cells	☐	☐	☐
Sickle cells	☐	☐	☐
Spherocytes	☐	☐	☐
Elliptocytes	☒	☐	☐
Ovalocytes	☐	☐	☐
Teardrop cells	☐	☐	☐

Actions: X

Type RBC comments

200 µm

NEXT Next tab: PLT

Scopio Labs Not secure https://scopio-tarb-2.pppmd.siemens.net/#/case/1934?tab=plt

Scopio CASE 100 Training SUPPORT QC TEST IS REQUIRED Lab Admin

Full Field Review WBC RBC PLT Report

PLT Estimate

The system has detected platelets in 10 HPF of 100X in the monolayer. Based on the number of platelets and a configured factor, the system calculates the estimate per microliter.

123k/ μ L

123 PLT in 10 HPF < 0 of 10 >

PLT clumping

Yes - Clumping present
 No - Clumping was not detected

0 Clumps < 0 of 0 >

PLT Abnormalities N/D 1 2 3

Giant platelets ○○○○

Large platelets ○○○○

Hypogranular platelets ○○○○

Type PLT comments

NEXT Next tab: Report 200 μ m

PLT detections 123 PLT in 10 HPF 0 Clumps

No compromise at each step

Automation, full-field imaging, and artificial intelligence help deliver efficiency and confidence across testing workflow

NEW! Atellica® HEMA 570 and 580 Analyzers

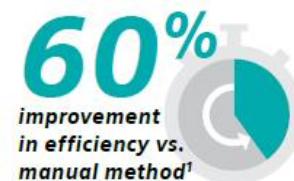
Screen

NEW! Scopio Digital Morphology Platforms and Full-Field Peripheral Blood Smear Application

Confirm

"Being a fast instrument that minimizes maintenance, the Atellica HEMA Analyzer allows us to dedicate less time to the device itself and more time to the patient."

- Hospital Universitario de Vigo, Spain

Reach out to your Account Manager from Siemens Healthineers to learn more today!

1.Katz B-Z, et al. Evaluation of Scopio Labs X100 Full Field PBS: the first high-resolution full field viewing of peripheral blood specimens combined with artificial intelligence-based morphological analysis. Int J Lab Hematol. 2021;00:1-9. This study was funded by Scopio Labs.

The outcomes obtained in the study described here were realized in unique settings. Since there is no typical laboratory, and many variables exist, there can be no guarantee that others will achieve the same results. Atellica and all associated marks are trademarks of Siemens Healthcare Diagnostics Inc., or its affiliates. All other trademarks and brands are the property of their respective owners.

Product availability may vary from country to country and is subject to varying regulatory requirements. Please contact your local representative for availability.

Thank you!

Atellica is a trademark of Siemens Healthcare Diagnostics Inc., or its affiliates. Aptio Automation is manufactured by Inpeco and is exclusively distributed by Siemens Healthcare Diagnostics Inc. Aptio is a trademark of Siemens Healthcare Diagnostics Inc. Inpeco is a trademark of Inpeco SA. All other trademarks and brands are the property of their respective owners.

Product availability may vary from country to country and is subject to varying regulatory requirements. Please contact your local representative for availability

MIKRO-UUDISED

Paul Naaber
ELMÜ kliinilise mikrobioloogia sektsoon

05.12.2024

Uus uroinfektsioonide käsitlus

- Tervisekassa ravijuhend „**Sagedasemate hingamis- ja kuseteede infektsioonide ambulatoorne diagnostika ja ravi**“ (Dets 2023)
 - Näidustused ambulatoorsete uroinfektsioonide laboratoorseks diagnostikaks
- **The EFLM European Urinalysis Guideline 2023** (Juuni 2024)
 - Proovi kogumine, laboratoorne diagnostika, tõlgendamine...
 - 17.09.2024 koosolek (ITK, PERH, LTKH, TÜK, SYNLAB, IVKH, Viljandi, Pärnu, Rakvere, TA) - kuidas rakendada juhise UTI osa Eesti mikrobioloogia laborites
 - **Uroinfektsioonide (UTI) laboratoorse diagnostika juhis 2024** (ELMÜ mikrobioloogia sektsioon okt 2024)

<https://www.elmy.ee/wp-content/uploads/2024/10/Uroinfektsioonide-laboratoorne-diagnostika-11.10.24.pdf>

Uroinfektsioonide laboratoorse diagnostika juhis 2024

Näited olulisematest muudatustest

- Materjalide ja proovi kogumise täpsustus:
 - püsikateetrist ei soovita külviks proovi võtta
- Metoodika soovitused:
 - külv 10 μ L aasaga
 - kromogenne sööde
- Tõlgenduse muudatused:
 - mikroobide nimekirja täiendus (MALDI – täpsem samastamine; „uute“ liikide olulisus)
 - <10 pesa tassil ei ole usalduseväärne tulemus
 - tõlgendamisel arvestada leukotsüütide hulka

Kokkuvõttes usaldusväärsem ja kvaliteetsem UTI diagnostika

ESCMID Postgraduate Education Course „Antimicrobial susceptibility testing with EUCAST criteria and methods“

Tallinn 4-6 Sept 2024

- Korraldajad
 - ELMÜ, EUCAST, ESCMID
 - Marina Ivanova, Helle Järv, Marika Jürna-Ellam + PERH ja SYNLAB labori personal (Maria Viiklepp, Andrio Lahesaare, Sirje Sasi)
- 32 osalejat 18 riigist (sh Egiptus, Türgi, Israel, Austraalia)
- 15 lektorit (2 Eestist: Helle Järv, Kadri Klaos)
- EACCME akrediteering
- Positiivne tagasiside - kursuse kvaliteet:
74% Excellent; 21% Good; 5% Fairly good
- Ettekanded ja pildid:
<https://www.elmy.ee/tooruhmad/kliinilise-mikrobioloogia-sektsioon/koosolekud/escmid-post-graduate-course-in-tallinn-4-6-september/>

Muu info

- Eriti ohtlike patogeenide uuringud Terviseameti 3BSL laboris
 - Transpordi tarvikud laboritesse saadetud, ootame TA juhendit
- Mikrobioloogia (külv, mikroskoopia, samastamine antibiogramm) uuringud tõsteti Tervisekassa uuringufondist tegevusfondi
 - Vähem piiranguid kasutamiseks – eeldused paremaks diagnostikajuhendi järgimiseks
- TEHIK publitseerimiskeskonna sulgemine 30.06.2025, loendid TEHIK teabekeskuse alla („mikrobioloogilise uuringu vastus“ >6000 mikroobi)
 - Kas muudatuste ajalugu on jälgitav?
 - Jaanuaris 2024 uus arutelu TEHIKuga

Muu info (2)

- Tegemisel Tervisekassaga koostöös diagnostika/ravi juhis
 - "Sagedasemate naha ja pehmete kudede ning seedetrakti infektsioonide ambulatoorne diagnostika ja ravi"
 - Valmib 2025 suveks
- Infektsioonhaiguste ja antimikroobse resistentsuse järelevalve – koostöö SoM, Terviseamet, TEHIK jt
 - Vereringeinfektsioonide seire – mudeli võimalik rakendamine ka muude infektsioonhaiguste ja AMR jaoks
 - Eesti antimikroobse resistentsuse ohjamise strateegia 2025-2030
https://www.sm.ee/sites/default/files/documents/2024-11/Eesti%20AMR%20ohjamise%20strateegia_28.11.pdf
 - Inimmeditsiini AMR strateegia on väljatöötamisel

ELMÜ laboriuudised: verifitseerimisjuhis

Agnes Ivanov
SA TÜK Ühendlabor

ELMÜ üldkoosolek
05.12.2024

Kvaliteedi töörühm (ELMÜ-KT) – Kilplaste Töörühm

1. Agnes Ivanov
2. Piret Kedars
3. Liisa Kuhi
4. Ave Lellep
5. Mehis Bakhoff
6. Sinne Pajula
7. Kai Lauri
8. Karel Tomberg
9. Aivar Orav
10. Raili Randoja
11. Tiina Kahre
12. Pille Tammur
13. Eva Reinmaa
14. Kaja Vaagen
15. Elve Raukas
16. Kai Jöers
17. Siiri Kukk
18. Ingrid Hein
19. Keiu Soorm
20. Sergei Mihailov
21. Maiga Mägi
22. Monyca Sepp
23. Liidia Dotsenko
24. Monica Tilk
25. Marliin Koolmeister

SA TÜK Ühendlabor, agnes.ivanov@klilinikum.e

AS Ida-Tallinna Keskhaigla

AS Ida-Tallinna Keskhaigla

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

AS Lääne-Tallinna Keskhaigla

SA Pärnu Haigla

SYNLAB Eesti OÜ

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

SA TÜK Ühendlabor

SA Ida-Viru Keskhaigla

SA TÜK Ühendlabor

AS Lääne-Tallinna Keskhaigla

laborimeditsiini resident

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

SA Ida-Viru Keskhaigla

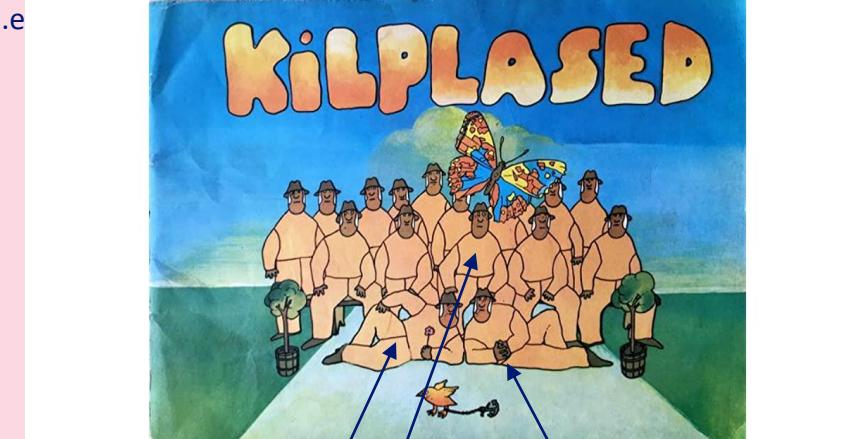
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

SA Ida-Viru Keskhaigla

Terviseamet

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

Terviseamet

Verifitseerimise juhendi ajalugu

2016

2018

2022

2024

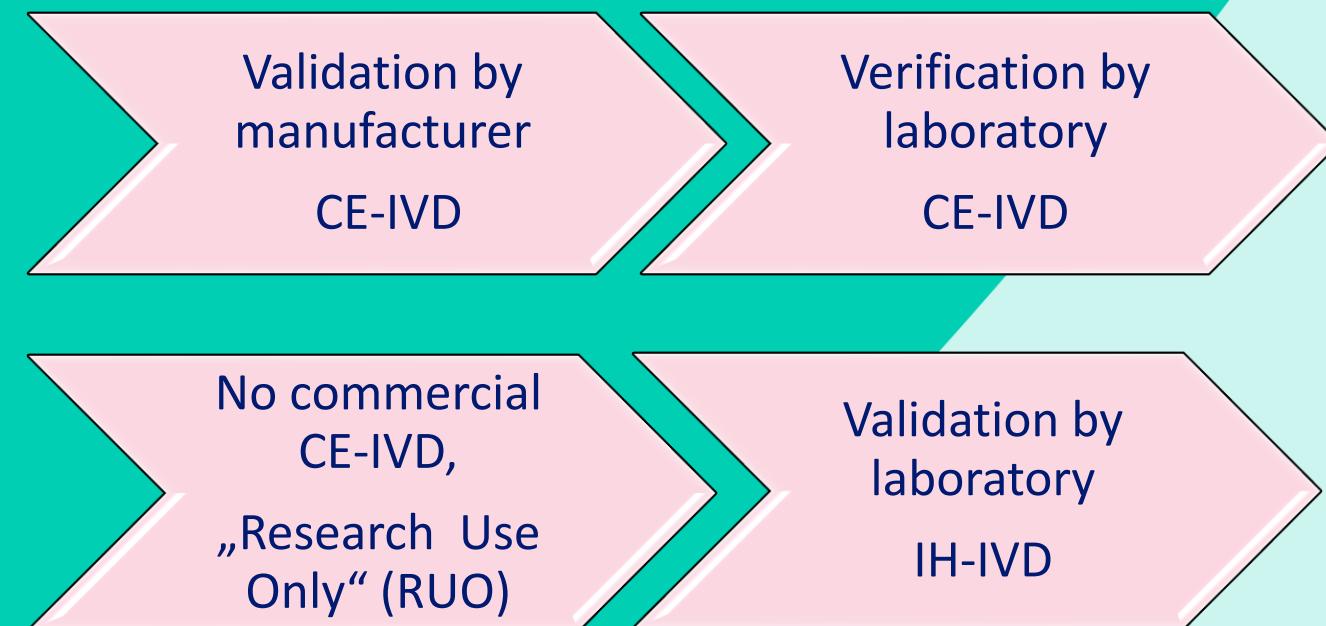
Verifitseermine ja valideerimine

Verifitseerimine

Määratletud nõuete täitmise õiguse kinnitamine objektiivsete tõendite esitamise kaudu

Valideerimine

Objektiivsete tõenditega kinnitamine, et kindlaksmääratud nõuded on ettenähtud kasutuseks adekvaatselt täidetud

Verifitseerimine_ISO 15189

Seadmed (ISO 15189_equipment)	Uuringuprotsessid (ISO 15189_examination processes)
Uus seade	Uus uuringumeetod (according IFU)

Establishment and verification of performance specifications

Verification	Validation
1. Precision	1. Precision
2. Accuracy	2. Accuracy
3. Reportable range (linearity)	3. Reportable range (linearity)
4. Reference interval (verify, 20)	4. Reference interval (establish, 120)
	5. Analytical sensitivity (LOB, LOD, LOQ)
	6. Analytical specificity (recovery, interferences)

Uuringumeetodite valideerimine

Uuringumeetodite valideerimine (ISO 15189_ Validation of examination methods)

Labori väljatöötatud või arendatud meetodid

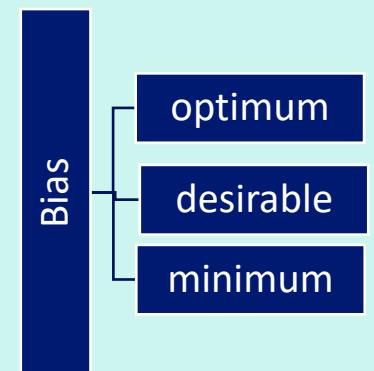
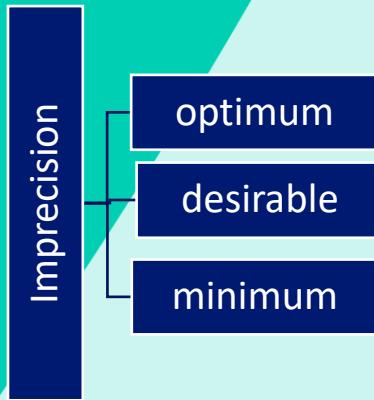
Meetodid, mida kasutatakse väljaspool nende algset ettenähtud kasutusulatust

Kolmanda osapoole reagentide kasutamine instrumentidel, mis ei ole ettenähtud
instrumendid, ja kui puuduvad valideerimisandmed

Valideeritud meetodid, mida on hiljem muudetud

Verifitseerimine laboris

Verifitseerimine, kordustäpsus 01 (2018) versus 02 (2024)

	Proovimaterjalide tasemed-ridade arv; korduste arv päevasn; päevade arv- k: n ₁ +n ₂ +...+n _k		
	Optimaalne	Soovituslik	Minimaalne
Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvantitatiivne)	5+5+5+5+5	3+3+3+3+3	3+3
	5+5+5+5+5	3+3+3+3+3	3+3
Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvalitatiivne)	3+3+3+3+3	2+2+2	3+3
	3+3+3+3+3	2+2+2	3+3
	(3+3+3+3+3, cut-off)	(2+2+2, cut-off)	
NAT (kvantitatiivne)	3+3+3	2+2	1+1+1
	3+3+3	2+2	1+1+1
	(3+3+3, cut-off)	(2+2, cut-off)	(1+1+1, cut-off)
NAT (kvalitatiivne), immuunohematoloogia	3+3+3	2+2	1+1+1
	3+3+3	2+2	1+1+1
Voolutsütomeetria	3+3+3	3+3	3
	3+3+3	3+3	3
			3
Mikrobioloogia	3+3+3	3+3	3
	3+3+3	3+3	3
	3+3+3		3
	3+3+3		3
	3+3+3		3

		Proovimaterjalide tasemed-ridade arv; korduste arv päevasn; päevade arv- k: n ₁ +n ₂ +...+n _k		
		Optimaalne	Soovituslik	Minimaalne
Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvantitatiivne)	N=50 5+5+5+5+5 ⁴ 5+5+5+5+5	N=30 3+3+3+3+3 3+3+3+3+3	N=12 2+2+2 2+2+2	N=12 2+2+2 2+2+2
Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvalitatiivne)	N=30 (45) 3+3+3+3+3 3+3+3+3+3 (3+3+3+3+3, piiriperialne)	N=12 (18) 2+2+2 2+2+2 (2+2+2, piiriperialne)	N=8 (12) 2+2 2+2	N=8 (12) (2+2, piiriperialne)
NAT (kvantitatiivne)	N=36 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, piiriperialne 2+2+2, piiriperialne	N=24 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, piiriperialne 2+2+2, piiriperialne	N=12 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, piiriperialne 2+2+2, piiriperialne	N=12 2+2+2, positiivne 2+2+2, piiriperialne
NAT (kvalitatiivne)	N=24 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, positiivne 2+2+2, piiriperialne 2+2+2, piiriperialne	N=12 1+1+1, positiivne 1+1+1, positiivne 1+1+1, positiivne 1+1+1, piiriperialne 1+1+1, piiriperialne	N=6 1+1+1, positiivne 1+1+1, piiriperialne	N=6 1+1+1, positiivne 1+1+1, piiriperialne
Immunoematoloogia	N=18 3+3+3, positiivne 3+3+3, negatiivne	N=12 2+2+2, positiivne 2+2+2, negatiivne	N=6 1+1+1, positiivne 1+1+1, negatiivne	
Voolutsütomeetria	N=18 3+3+3 3+3+3	N=12 3+3 3+3	N=9 3 3 3	
Mikrobioloogia	N=45 3+3+3 3+3+3 3+3+3 3+3+3 3+3+3	N=12 3+3 3+3	N=9 3 3 3	

Verifitseerimine, tõesus 01 (2018) versus 02 (2024)

	Optimaalne	Soovituslik	Minimaalne		Optimaalne	Soovituslik	Minimaalne
Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvantitatiivne)	40	20	6	Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvantitatiivne)	40 ^{4,20}	20	6
Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvalitatiivne)	20	10	6	Kliiniline keemia, Ag-Ak (kvalitatiivne)	20	10	6
NAT (kvantitatiivne)	20	10	6	NAT (kvantitatiivne)	14 (11) (9 positiivset 3 piiriwalset 2 negatiivset)	11 (8) (6 positiivset 3 piiriwalset 2 negatiivset)	8 (5) (3 positiivset 3 piiriwalset 2 negatiivset)
NAT (kvalitatiivne)	20	6	3	NAT (kvalitatiivne)	13 (11) (9 positiivset 2 piiriwalset 2 negatiivset)	10 (8) (6 positiivset 2 piiriwalset 2 negatiivset)	7 (5) (3 positiivset 2 piiriwalset 2 negatiivset)
Voolutsütomeetria, immuunohematoloogia	10	6	3	Immuunhematoloogia (va ABO)	10	6	3
Mikrobioloogia	20	10	6	Voolutsütomeetria,	10	6	3
				Mikrobioloogia	20	10	6

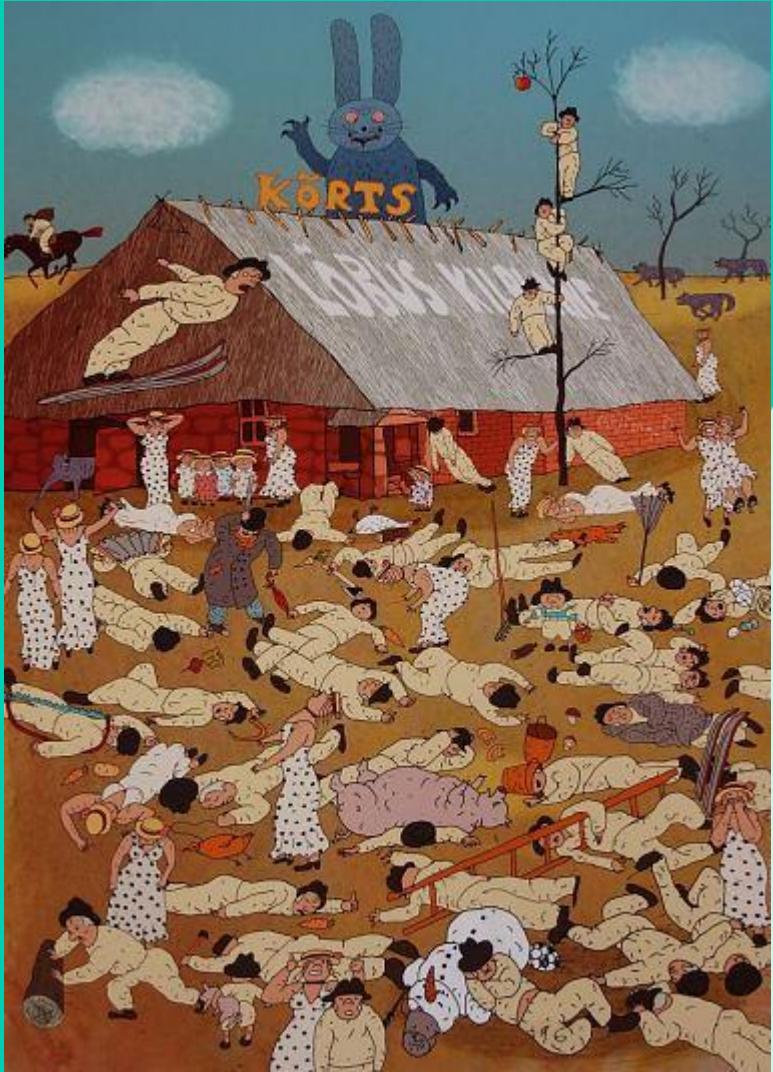
Analüütide verifitseerimise juhend meditsiinilaborites 02 versioon

22 lehel and 21 kasutatud kirjanduse allikat (01 versioon 16 lehel)

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Tervishoiuteenuste korraldamise seadus (TTKS) RTI 2001,50,284 ja määrus nr. 128 „Tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamise nõuded“
2. Meditsiinilaborid. Kvaliteedi ja kompetentsi erinõuded (ISO 15189:2012)
3. CLSI EP05-A3 Evaluation of precision of quantitative measurement procedures
4. CLSI EP15-A3 User verification of precision and estimating of bias
5. CLSI EP12-A2 User protocols for evaluation of qualitative test performance
6. CLSI GP 37-A Quality management systems: equipment
7. CLSI MM17 Verification and validation of multiplex nucleic acid assays
8. CLSI MM19-A Establish of molecular testing
9. Verification and validation of diagnostic laboratory tests in clinical virology. Rabenau et al J.Clin. Virol. 2007. Oct;40(2):93-8. Epub 2007 Sep 4
10. CLSI MM 06-A2 Quantitative molecular methods for infectious diseases
11. KennyD, Fraser CG, Hytolf Petersen P, Kallner A. Consensus agreement. Scand J Clin Lab Invest 1999; 59:585
12. Clark, R. B., M. A. Lewinski, M. J. Loeffelholz, and R. J. Tibbets, 2009. Cumitech 31A, Verification and Validation of Procedures in the Clinical Microbiology Laboratory. Coordinating ed., S. E. Sharp. ASM Press, Washington, DC.
13. CLSI M100-S22 Performance standards for antimicrobial susceptibility testing
14. CLSI M52 Verification of Commercial Microbial Identification and Antimicrobial Susceptibility Testing Systems.
15. CLSI M58-A1 Methods for the Identification of Cultured Microorganisms Using Matrix-Assisted Laser Desorption/Ionization Time-of-Flight Mass Spectrometry.
16. Tibbets, R. J. Verification and Validation of Tests Used in the Clinical Microbiology Laboratory. Clinical Microbiology Newsletter, 2015; 37, 19
17. Molecular Diagnostics: For the Clinical Laboratorian Coleman et al, 2006
18. RT I 1999,92,825 Toote nõuetele vastavuse tööndamise seadus.
19. CLSI I/LA26-A2 Performance of single cell immune response assays.
20. CLSI EP-09-A3 Measurement Procedure Comparison and Bias Estimation Using Patient Samples; Approved Guideline-Third Edition, 2013.
21. Validation of Laboratory-Developed Molecular Assays for Infectious Diseases. Clinical Microbiology Reviews, Burd, 2010

Tänan
tähelepanu
eest

IVDR uudised

ELMÜ ÜLDKOOSOLEK DETSEMBER 2024

KAI JÕERS, IVDR MÄÄRUSE (EL) 2017/746 RAKENDAMISE TÖÖRÜHM

Muudatused IVDR määruse osas

Muudatused IVDR määrusesse
seisuga 09.07.2024

Teavitus Terviseameti poolt:
[https://www.terviseamet.ee/et/uudised/
meditsiiniseadmete-valdkonna-infokiri-
august-2024](https://www.terviseamet.ee/et/uudised/meditsiiniseadmete-valdkonna-infokiri-august-2024)

Muudatused IVDR määruse osas

EUDAMED pidi olema valmis esialgsel rakenduskuupäeval 26.mai 2020.

9.juuli 2024 otsus, EUDAMED moodulid võetakse kasutusele ükshaaval

- Ettevõtjate registreerimise süsteem*
- UDI-de ja seadmete registreerimise süsteem*
- Teavitatud asutuste ja sertifikaatide süsteem*
- Kliiniliste uuringute ja toimivusuuringute süsteem
- Järelevalve ja turustamisjärgse järelevalve elektrooniline süsteem
- Turujärelevalve süsteem

*töötab vabatahtlikkuse aluse, Terviseamet ei saa teha veel järelevalvet moodulite kaupa, kas ettevõtted on andmed sisestanud

Muudatused IVDR üleminekuperioodides

Seadme klass	26.Mai 2017	Jaanuar 2022	09.07.2024
A-klassi seadmed	26.Mai 2022	26.Mai 2022	26.Mai 2022 (ei vaja NB hindamist)
D-klassi seadmed	26.Mai 2022	26.Mai 2025	31.Detsember 2027
C-klassi seadmed	26.Mai 2022	26.Mai 2026	31.Detsember 2028
B-klass ja steriilne A-klass	26.Mai 2022	26.Mai 2027	31.Detsember 2029
IVD seadmed	26.Mai 2022	26.Mai 2028	31.Detsember 2030

- 1.** 26.mai 2025 peavad tootjad olema kasutusele võtnud artikkel 1 lõige 8 vastava kvaliteedijuhtimissüsteemi
- 2.** Tootja peab olema esitanud teavitatud asutusele (Notified body) taotluse vastavushindamiseks ning allkirjastanud vastava kokkulekke tähtaegade osas

Tootja teavituse kohustus

Määrus (EL) 2024/1860 artikkel 10a kohustab tootjat teavitama pädevaid asutusi ja tervishoiuasutust, kellele ta otse tarnib enne kriitilise tähtsusega seadme ajutise või alalise tarne lõpetamisest

Osutatud teave esitatakse **vähemalt kuus kuud** enne prognoositavat tarnekatkestust või tarne lõpetamist, v.a erandlike asjaolude korral.

Teavituskohustus rakendub 10.01.2025 ja on tootja ainuvastutus.

Teavitada ei tule, kui:

tootja asendab teatud tüüpi seadme uue seadmega, millel on sama sihotstarve ja mis on möeldud seadme varasemat versiooni asendama.

Euroopa Komisjoni kavatsus avaldata nimekiri sellistest seadmetüüpidest, millele ei ole Euroopa turul alternatiivi. See nimekiri pannakse kokku sidusrühmadelt (kaasaarvatud tervishoiutöötajatelt) saadud teabe põhjal, avaldatakse Komisjoni veebilehel ning hoitakse ajakohasena.

Seadmete deklaratsioon kodulehele

Avalik deklaratsioon tervishoiuasutuses valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta

Tervishoiuasutuse nimi:

Aadress:

(tervishoiuasutuse nimi) kinnitab, et lisatud tabelis kirjeldatud seadmeid toodetakse ja kasutatakse ainult -tervishoiuasutuses- ning need vastavad meditsiiniseadmete määruse (EL) 2017/745 või *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete määruse (EU 2017/746) kohaldatavatele üldistele ohutus- ja toimivusnõuetele.

Deklareerimise kuupäev	Seadme identifitseerimise andmed (nimi, kirjeldus, metoodika/seadme juhendi tähis)	Seadme riskiklass* (A/B/C/D-klass)	Seadme sihtotstarve	Kas üldised ohutus- ja toimivus-nõuded on täielikult täidetud? (jah/ei)	Informatsioon ja põhjendus, miks ja millised üldised ohutus- ja toimivusnõuded ei ole täidetud (kasutada IVDR/MDR-i määruse lisa I numeratsiooni)

*Seadme riskiklassi saab määrata IVDR-i ja MDR-i VIII lisa abil. Juhendid MDCG 2020-16 ja MDCG 2021-24

Kliiniku ajalugu

Kliinilise geneetika osakond

Laboratoorse geneetika osakond

Molekulaardiagnostika

Tsütopgeneetika

Ainevahetushaigused

Personaalmeditsiini osakond

Öppetöö

Laboratoorse geneetika osakond

Laboratoorse geneetika osakond on Eesti suurim pärilike haiguste uuringute ja kasvajate geneetiliste testide teostaja Eestis. Osakonna eesmärgiks on Kliinikumi struktuuriüksuste ja teiste tellijate kindlustamine kaasaegse ja kvaliteetse laboratoorse geneetilise diagnostika ja konsultatsioonidega. Osakond töötab tihedas koostöös TÜK ühendlaboriga.

Laboratoorse geneetika osakond koosneb neljast laborist, mida juhib vanemarst-õppejõud dr Tiina Kahre.

Tartu Ülikooli Kliinikumi labor on EAK poolt akrediteeritud meditsiinalabor M005 standardi EVS-EN ISO 15189:2012 nõuetes suhtes.

Avalik deklaratsioon tervishoiuasutuses valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta

Hoolivus, Uuendusmeelsus, Pädevus ja Usaldusväärsus

Patsiendile ▾ Ühendlaborist ▾ Käsiraamat ▾ Analüüsides ▾ Kvaliteet ▾ Partnerile ja kolleegile

Ühendlabori verevõtukabinetid

Tellimislehed

Proovimaterjalide logistika

Proovimaterjalide säilitamine

Analüüside tühjastamise taotlus

Avalik deklaratsioon tervishoiuasutuses valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta

TÜL-7.6.1 Avalik deklaratsioon tervishoiuasutuses valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta v03

itusest

Kliinikumi Patoloogiateenistus on meditsiiniline teenistus, mille tegevuse eesmärgiks on õnusse pakkumine patoloogia erialal - histoloogiline ja tsütopatoloogiline diagnostika (sh operatsiooniaegne ka) ning patoanatomiliste lahingute läbiviimine.

teenistus asub L. Puusepa 8 K-korpuse 9. korpusel ja J-korpuse 0. korpusel. Osa arhiivist asub ka Riia 167.

Patoloogiateenistuse tegevus vastab "EVS-EN ISO 15189:2012 Meditsiinalaborid. Kvaliteedi ja kompetentsuse nõuded" nõuetele kui meditsiinalabor histopatoloogia ja tsütopatoloogia valdkonnas (Eesti Akrediteerimiskeskuse tunnistus M017).

Avalik deklaratsioon tervishoiuasutuses valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta.

PATSIENDILE KLIINIKUD JA KESKUSED HAIGLAST PARTNERILE KARJÄÄRIKESKUS Sisesta otsitav sõna ...

TAGASISIDE KONTAKTID JA ASUKOHT

Laboratooriumi akrediteerimistunnistus 2023	Lisa labori akrediteerimistunnistusele 2023
Labori paindluki akrediteerimisulatuse metoodikate nimikiri 2024	Möötelabori akrediteerimistunnistus 2024
Laboriüuringute register 2024	Lisa möötelabori akrediteerimistunnistusele 2024
Labori Läänemaa üksuse uuringute register 2024	Labori Hiiumaa üksuse uuringute register 2024
Labori Rapla üksuse uuringute register 2024	Labori Rapla üksuse uuringute register 2024
Avalik deklaratsioon tervishoiuasutuses valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta (PERH 24.05.2024)	

proovivõtu käsiraamat

Kliinilise keemia ja hematoloogia osakond

Kliinilise immunoloogia osakond

Mikrobioloogia osakond

Preanalüütika osakond

Verepank

Laboratooriumi kontaktid

Labori uuringud

Uuringute tellimine

Kriteeriumid proovide vastuvõtmiseks ja tagasilükamiseks

Cito! uuringud

Kordus- ja lisauringu tellimuse esitamine

Uuringute kriitilistest väärustest teavitamine

Kliiniline keemia

◆ Pärilike ainevahetushaiguste laboratoorne diagnostika ([PDF](#))

◆ Avalik deklaratsioon Terviseametis valmistatud ja kasutuses olevate meditsiiniseadmete kohta ([PDF](#))

◆ Vastavus üldistele ohutus- ja toimivusnõuetele ([PDF](#))

ELMÜ uudised: POHAK

Ehk kuidas tuleb laboris registreerida
patsiendiohutusjuhtumeid

Monyca Sepp
Haigla kvaliteedijuht

Labori mittevastavused

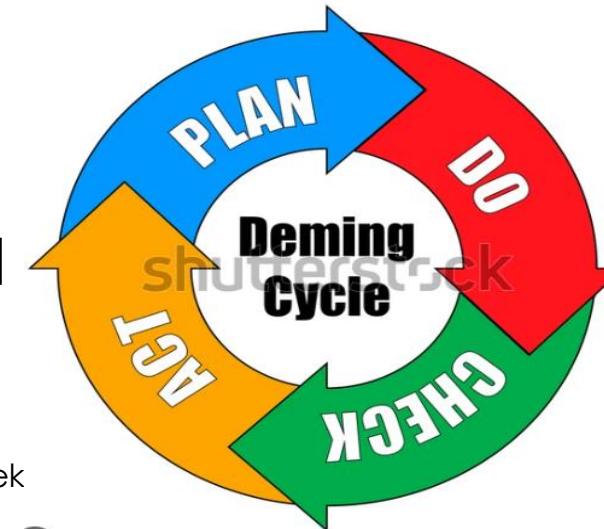
- Hetkel tulenevad kvaliteediindikaatoritest, labori loeteludest, jmt
- Registreeritakse erinevates kohtades: LIS, andmebaas (HALA, MIVA jmt), kaustik jmt

Statistika, analüüs

Parendustegevused

Mis muutus alates 1. novembrist 2024?

TERVISEAMET

Tervishoid

Keskkonna-
tervis

Nakkus-
haigused

Kemikaali-,
tooteohutus

Meditsiini-
seadmed

Laborid

Ametist

Kriis.ee

Avaleht > Tervishoid > Tervishoiutöötajale > Patsiendikindlustus ja POHAK

Patsiendikindlustus

Reguleerivad õigusaktid

- ◆ Tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seadus
- ◆ Tervishoiuteenuste korraldamise seadus

Patsiendikindlustuse olemasolu ja kehtivusaega tervishoiuteenuse osutajal saab kontrollida [tervishoiutöötajate registrist](#).

Patsiendiohutusuhtumite dokumenteerimine ja andmekogu

Reguleerivad õigusaktid

- ◆ Terviseministri 28.10.2024 määrus nr 44 "Patsiendiohutusuhtumite asutusesisesene dokumenteerimine ja andmete esitamine patsiendiohutuse andmekogusse"
- ◆ Terviseministri 28.10.2024 määrus nr 45 "Patsiendiohutuse andmekogu põhimäärus"

Patsiendiohutusuhtumite andmekogu POHAK

- ◆ Sisselogimise ja volituste andmise juhend
- ◆ Patsiendiohutusuhtumi raporteerimise ja menetlemise juhend [\(PDF\)](#)
- ◆ POHAK iseteenindus [\(PDF\)](#)
- ◆ Teenusega seotud loendid ja klassifikaatorid
- ◆ X-tee liidese kirjeldus [\(PDF\)](#)

Kui Teil on tekinud probleem või ettepanek POHAK andmebaasi kasutamisel, siis palun kirjeldage seda võimalikult detailiselt ja saatke see pohak@terviseamet.ee.

ELMÜ Üldkoosolek

TTKS tervishoiutöötaja kaitse (H. Paluste)

§-s 4^a kehtestatakse ka *tervishoiutöötaja kaitse põhimõte dokumenteerimisel*. Sellise tervishoiutöötaja suhtes, kes on nõuetekohaselt dokumenteerinud patsiendiohutusjuhtumi, millest on teavitatud ka patsiendiohutuse andmekogu pidajat, ei algata korrakaitseorgan esitatud teabe alusel järelevalvemenetlust, samuti ei saa tööandja öelda dokumenteeritud patsiendiohutusjuhtumi alusel töölepingut üles ega teha töölepingu ülesütllemiseks vajalikke ettevalmistavaid toiminguid, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- 1) tervishoiutöötaja tegevuses oli taatluse tunnuseid;
- 2) tervishoiutöötaja põhjustas patsiendiohutusjuhtumi alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu joovastava aine tarvitamisest põhjustatud joobeseisundis;
- 3) tegemist oli tervishoiuteenuse osutamise nõuete või hea kliinilise tava ilmse ja tõsise eiramisega, millega otsetult põhjustati kahju inimese tervisele ja elule.

Sama kaitsvat põhimõtet kohaldatakse ka sellise tervishoiutöötaja suhtes, kellel ei olnud objektiivsetel põhjustel võimalik või otstarbekas esitada teavet enda tegevuse või tegevusetuse kohta, kuid patsiendiohutusjuhtumi kohta on esitanud teabe teine tervishoiutöötaja või tervishoiuteenuse osutaja volitatud kvaliteedi ja ohutuse eest vastutav isik.

Patsiendiohutus

- [Patsiendikindlustus ja POHAK | Terviseamet](#)

Kasutatud terminoloogia

kahju (*sama mis tervisekahju*)

inimesele tekitatud ajutine või püsiv kehalise või vaimse tervise kahjustus

patsiendiohutus

patsiendile tervishoiuteenuse osutamisega kaasneva võimaliku tervisekahju riski eesmärgipärane ja järjepidev vähendamine ning kahju tekkimisel selle mõju leeendamine

patsiendiohutusjuhtum

tervishoiuteenuse osutamisega seotud olukord, mis oleks võinud tekitada või tekitas patsiendile tervisekahju

ohujuhtum

tervishoiuteenuse osutamisega seotud olukord, mis ei jõudnud patsiendini, kuid oleks võinud tekitada patsiendile tervisekahju, kui ei oleks õigel ajal sekkutud

kahjuta juhtum

tervishoiuteenuse osutamisega seotud olukord, mis jõudis patsiendini, kuid tervisekahju talle ei tekitanud

kahjujuhtum

tervishoiuteenuse osutamisega seotud olukord, mille tõttu tekkis patsiendile tervisekahju. Kahjujuhtumina käsitletakse ka diagnostika- ja raviprotseduuride tüsistusi

potentsiaalselt välditav kahjujuhtum	tervishoiuteenuse osutamisega seotud olukord, kus patsiendile tekitatud tervisekahju oleks saanud vältida sobivate ennetusmeetmete või õigeaegse sekkumise abil
mittevälditav kahjujuhtum	tervishoiuteenuse osutamisega seotud olukord, kus hoolimata korrektsete ja töenduspõhiste ravipraktikate järgimisest ilmnes ettenägematu tervisekahju, mida ei saanud ennetada
tervishoiutekkeline infektsioon	infektsioon, mis on seotud tervishoiuteenuse osutamisega ja mis avaldub patsiendil kas tervishoiuasutuses viibides (rohkem kui 48 tundi) või päras sealta lahkumist 48 tunni jooksul, v.a operatsioonipiirkonna infektsiooni korral 30 päeva jooksul (implantaadiga seotud infektsiooni korral 90 päeva jooksul) või <i>Clostridium difficile</i> infektsiooni korral 28 päeva jooksul
diagnostika- ja ravitusistus	kõrvalekalle normaalset diagnostika- ja raviprotseduuri järgsest kulust. Sümpomaatilist ja/või kliiniliselt olulist kõrvalekallet tuleb käsitleda patsiendiohutusjuhtumina

POK ehk patsiendiohutusjuhtumite klassifaator

Laboriuuringu juhtum

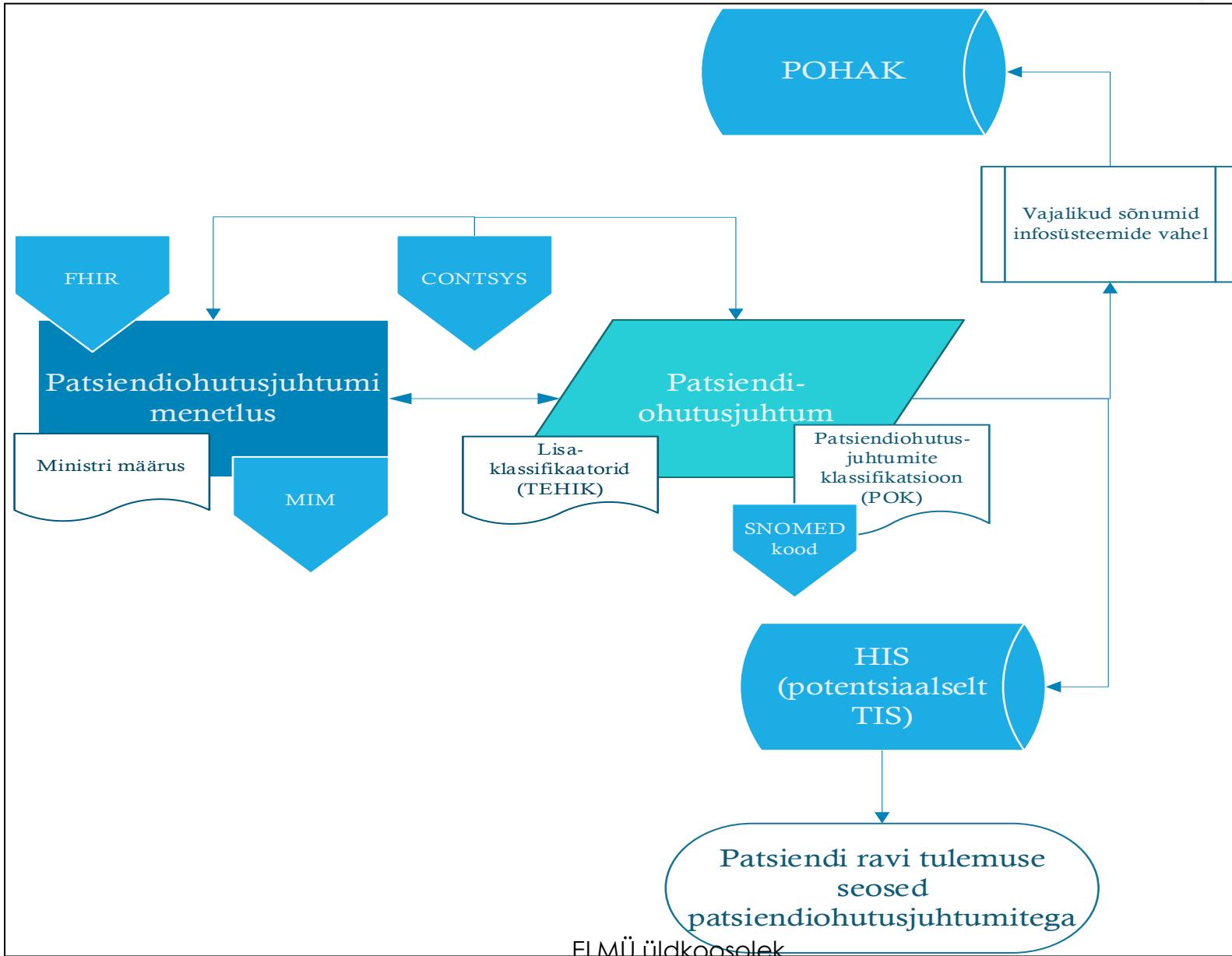
Tellitud või määratud vale analüüs
Proovinõu või tellimus ei kuulu antud patsiendile
Proovinõu või proovimaterjal ei sobi tellitud analüüsiga jaoks
Laboriuuringu tellimus ebakorrektelt vormistatud
Laboriuuringu tellimus puudub
Ebakorrektne tegevus preanalüütilises etapis
Proovinõul puuduvalt patsiendi andmed
Nõuetele mittevastav proovinõu märgistus
Proovinõu või proovimaterjal puudub
Proovimaterjali hävinemine
Proovinõu või preparaadi klaas purunenud
Proovimaterjali vale säilitamine või transport
Proovimaterjali vale ettevalmistamine
Kliinilise pildiga mittesobiv laboriuuringu tulemus
Vale analüusi tulemuse väljastamine
Analüüs tegemata
Analüusi tulemus väljastamata
Analüusi tulemuse väljastamine valele patsiendile
Laboriuuringu kirjelduse või arvamuse viga
Laboriuuringuga seotud muu juhtum

- Nn laboriga seotud POJUD POKis
 - Patoloogia (27 POJU, neist **POHAKU kohustus 0**)
- Verekabinetiga seotud POJUD POKis
 - Transfusioonravi (44 POJU, neist **POHAKU kohustus 6**)

Patsiendiohutusjuhtumite andmekogude seosed (T. Orgse)

Mõtted, mida võiks/tuleks teha patsiendiohutuse seisukohalt

- Vastavalt patsiendiohutuse süsteemile on osa labori mittevastavustest patsiendiohutusjuhtumid
- Jagada mittevastavused patsiendiga seotuse järgi - otsesed ja kaudsed juhtumid
- Leida POKi laboriuuringute juhtumite ja hetkel registreeritavate mittevastavuste vastavused ehk nn vastavustabel
- Teha ELMÜ töörühm, kes vaataks patsiendiohutuse seisukohalt laborit puudutavad POJUd üle ja teeks ettepanekuid POK muutmiseks (vajadusel)

Labor ja koostööpartnerid: POCT, perearst ja labor

Elle-Mall Sadrak

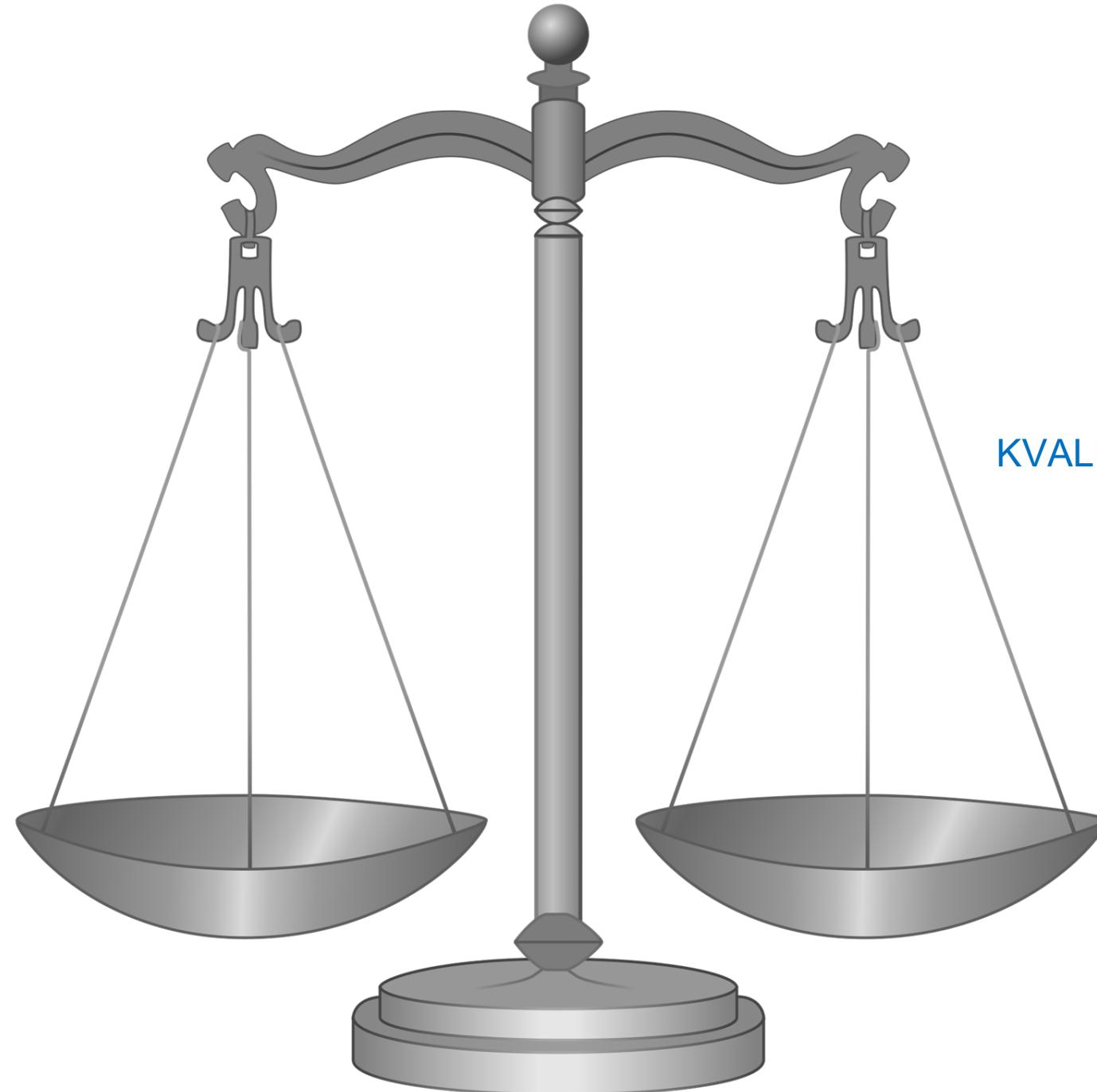

KIIRUS

MUGAVUS

PT RAHULOLU

HIND

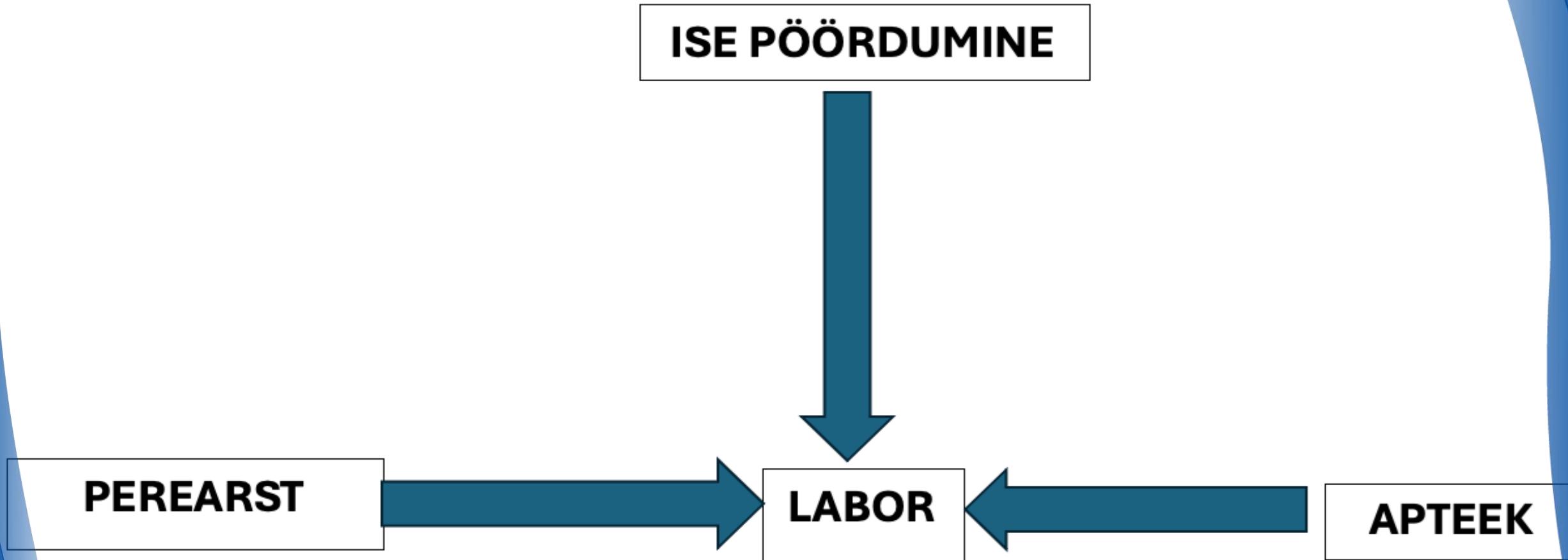
KVALITEET, USALDUSVÄÄRSUS

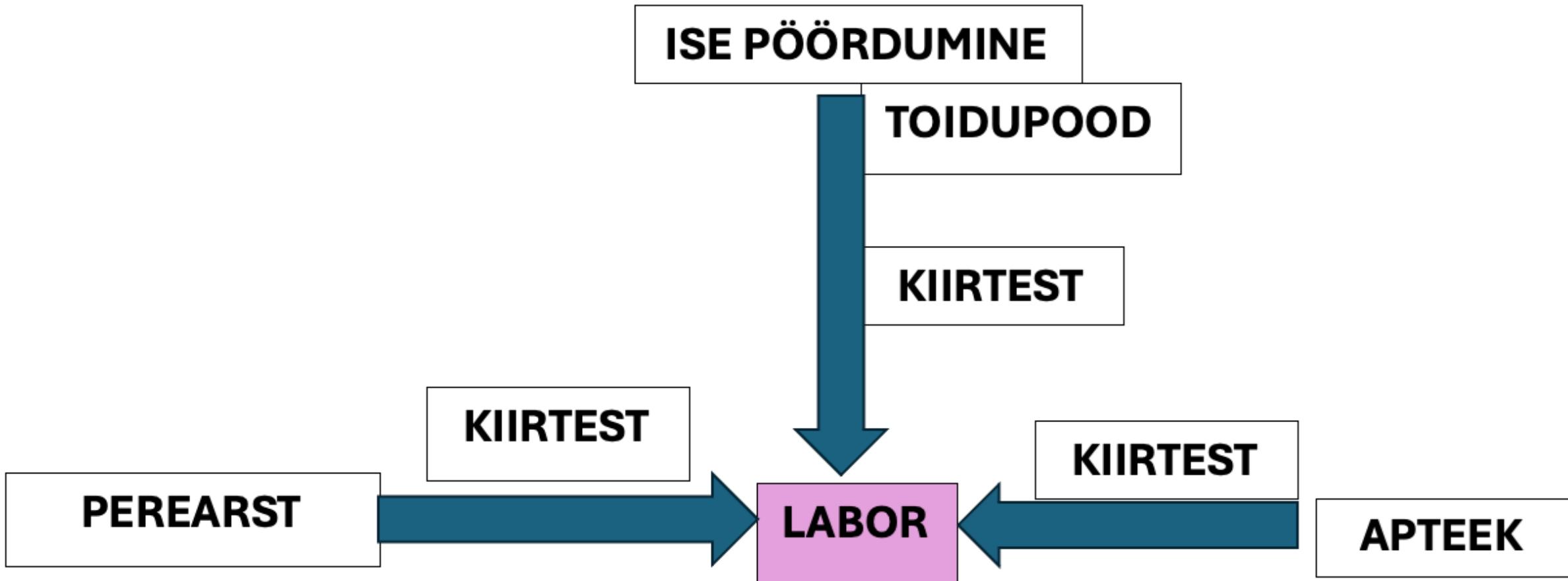
TERVISHOIUKULUD ↑

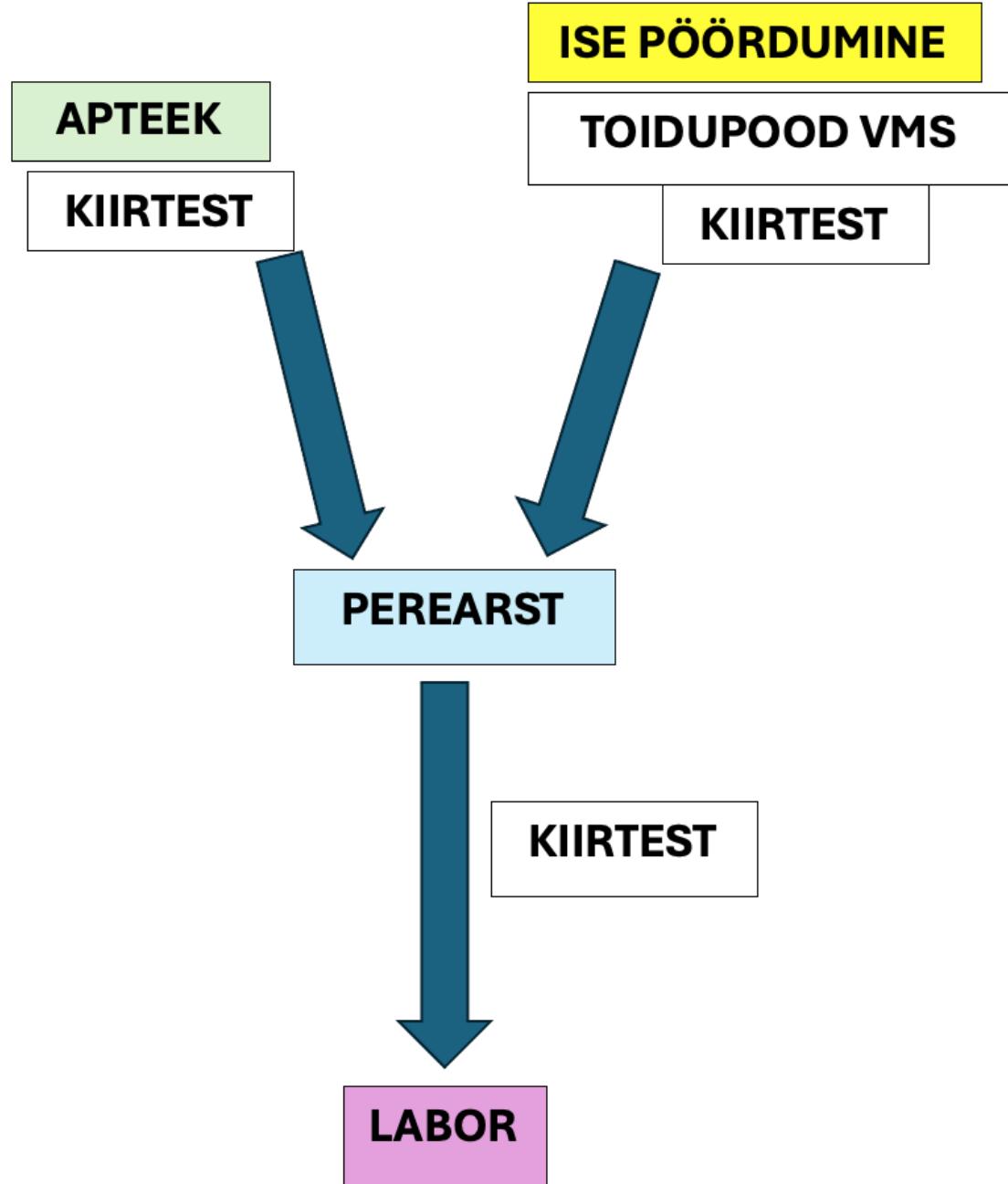
ÜLETESTIMINE

ÜLEDIAGNOOSIMINE

TEEKOND LABORISSE

APTEEK

PUUKBORRELIOOSI KIIRTEST TIK ALERT

☒ Tervisetoodete

32,09€

NARKOTESTER PEN TEST D4D

☒ Tervisetoodete

25,57€

ANTIGEEENI KIIRTEST SARS COV-2 JA A/B
GRIPIVIIRUS ALLTEST N1

☒ Tervisetoodete

5,26€

ANTEPC EESNÄÄRMEVÄHI GENEETILISE
RISKI TEST

☒ Tervisetoode

225,64€

ANTEBC RINNAVÄHI GENEETILISE RISKI
TEST

☒ Tervisetoode

225,64€

ANTECANCERW PAKETT NAISTELE 3
ERINEVAT TESTI

☒ Tervisetoode

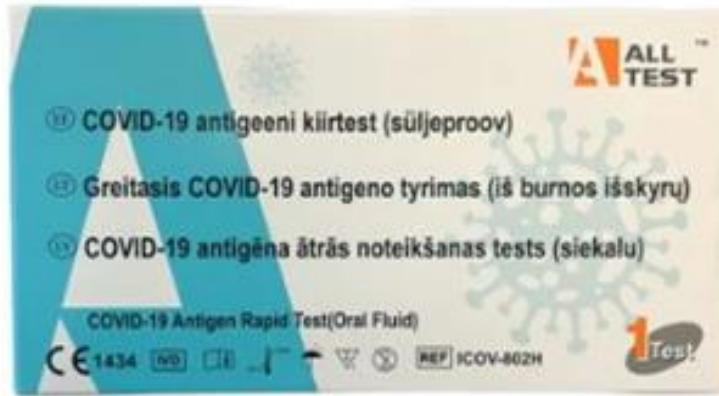
245,70€

SELVER

3,29 €
3,29 €/tk

**SARS-CoV-2 antigeeni kiirtest N1
FLOWFLEX, 1 tk**

4,29 €
4,29 €/tk

**COVID-19 antigeeni kiirtest
(süljeproov), JUSCHEK, 1 tk**

4,79 €
4,79 €/tk

**SARS-CoV-2 ning A-gripi ja B-gripi
viiruse antigeenide ühiskiirtest,
JUSCHEK, 1 tk**

UUDISTOOTED SELVERIS

UUDIS!

19,69 €
19,69 €/tk

Puukborrelioosi kiirtest Tik'Alert®,
VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

11,69 €
11,69 €/tk

Rotaviiruse ja adenoviiruse
kiirtest, VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

37,90 €
37,90 €/tk

HIV kiirtest, INSTI, 1 tk

UUDIS!

21,69 €
21,69 €/tk

Kanepi kiirtest, VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

15,29 €
15,29 €/tk

Gluteenitalumatuse (tsöliaakia)
kiirtest, VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

15,99 €
15,99 €/tk

Kilpnäärme alatalituse kiirtest,
VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

15,99 €
15,99 €/tk

Eesnäärme kiirtest Prosta-Check,
VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

21,69 €
21,69 €/tk

Identa IDT9000T narkotest 29 aine
tuvastamiseks, VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

11,69 €

11,69 €/tk

Maksa test maksakahjustuse ja -
probleemide tuvastamiseks,
VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

17,99 €

17,99 €/tk

Vitamiin D kiirtest, VEDA.LAB, 1 tl

UUDIS!

11,69 €

11,69 €/tk

Süüfilise kiirtest, VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

11,69 €
11,69 €/tk

Streptokokk A kiirtest, VEDA.LAB,
1 tk

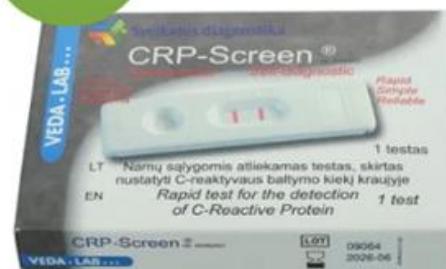
UUDIS!

11,69 €
11,69 €/tk

Helicobacter kiirtest (Gastriidi,
maohaavandite/maovähi puhul),
VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

13,59 €
13,59 €/tk

Põletiku määramise kiirtest,
VEDA.LAB, 1 tk

UUDIS!

11,69 €
11,69 €/tk

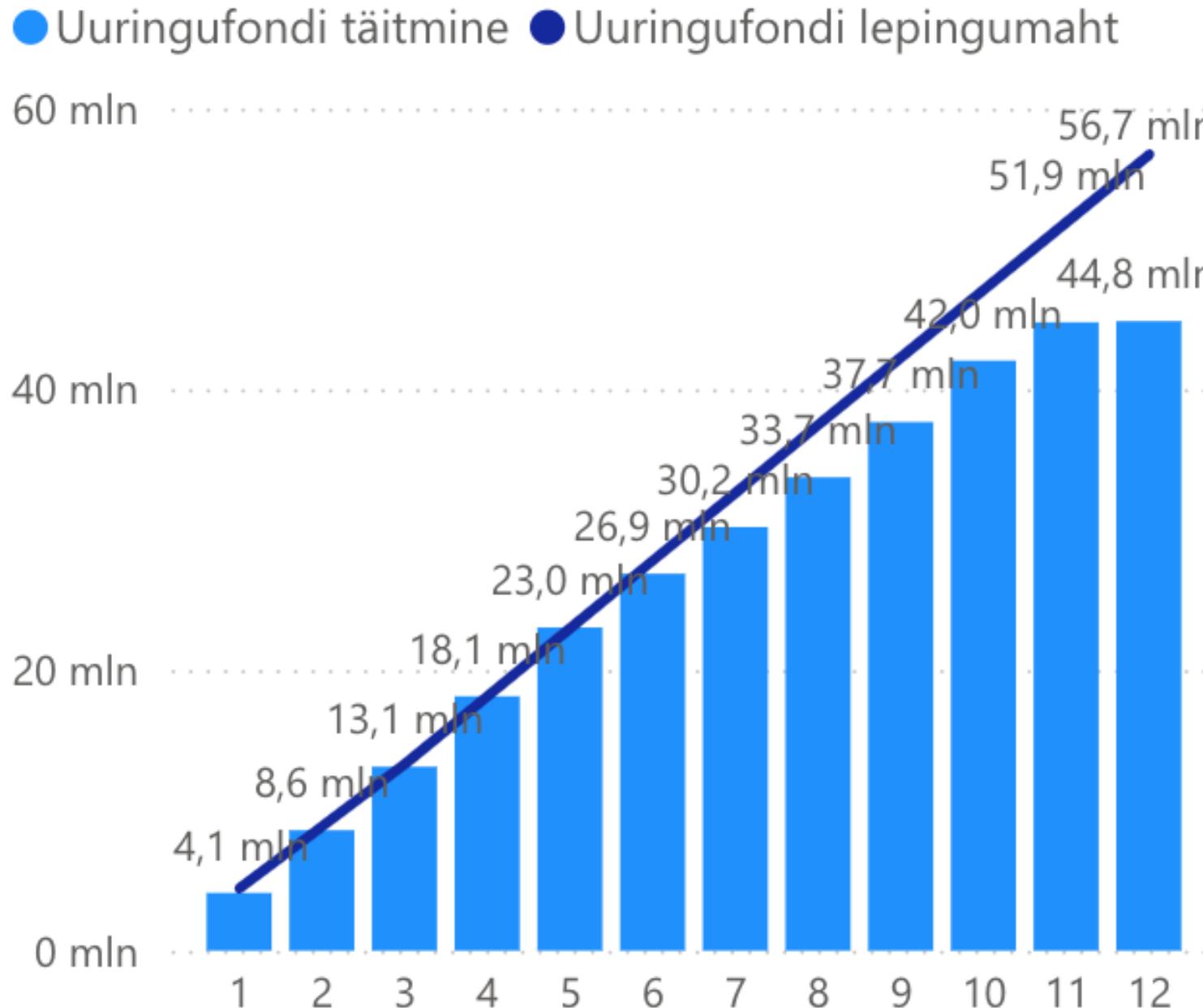
Rauavaeguse (ferritiini)
tuvastamise kiirtest, VEDA.LAB, 1
tk

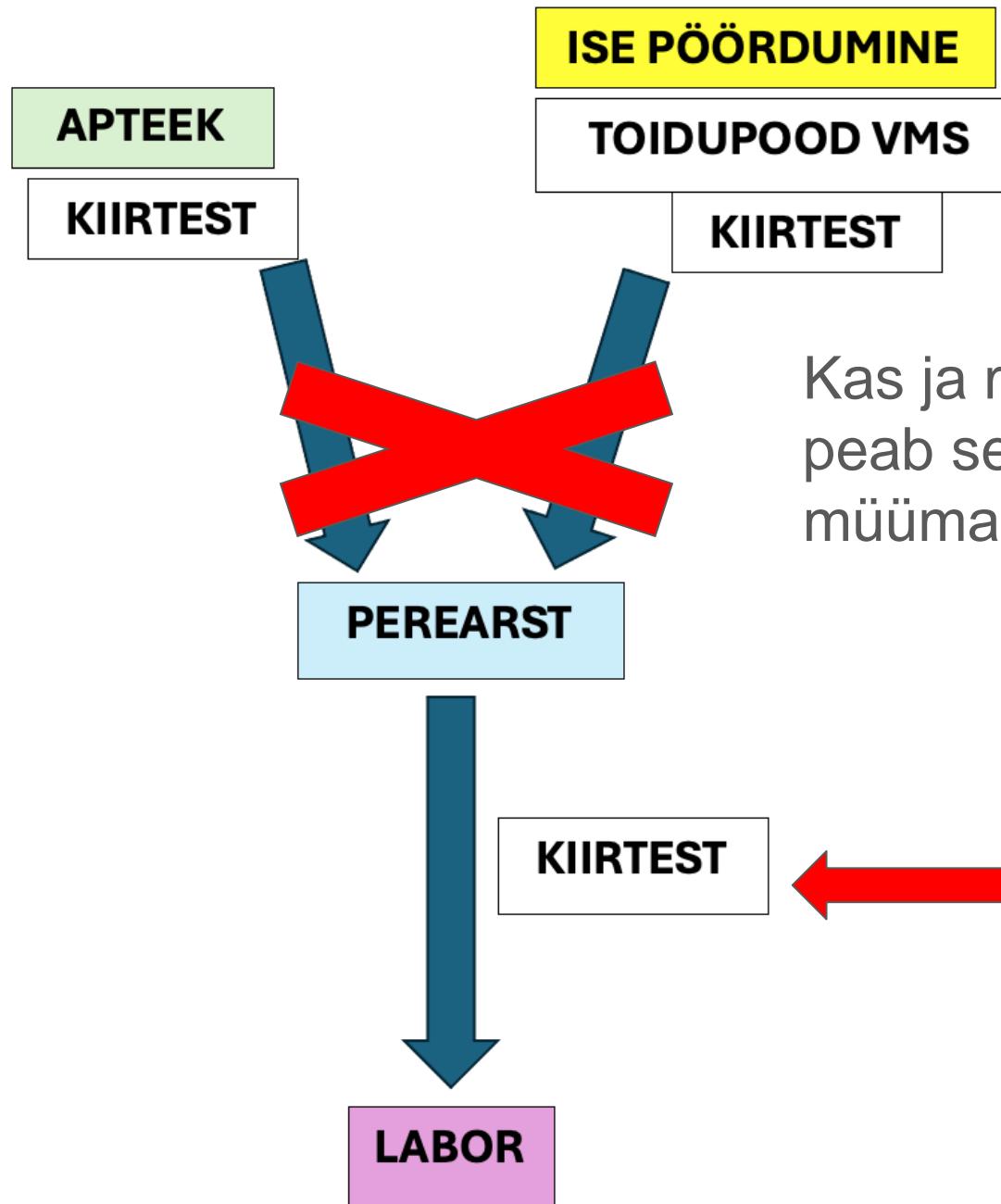
PEREARSTI POCT

- **URIINI TESTRIBA**
 - **CRP**
 - **STREP A**
 - **KL.VERI, HEMOGRAMM**
 - **COVID-19**
 - **GRIPP A, B**
 - **RASEDUSTEST**
 - **TROPONIIN I**
- KIIRE TULEMUS, MILLEST
SÕLTUB PATSIENDI
EDASINE KÄSITLUS

Uuringufondi täitmine kumulatiivselt

= 6

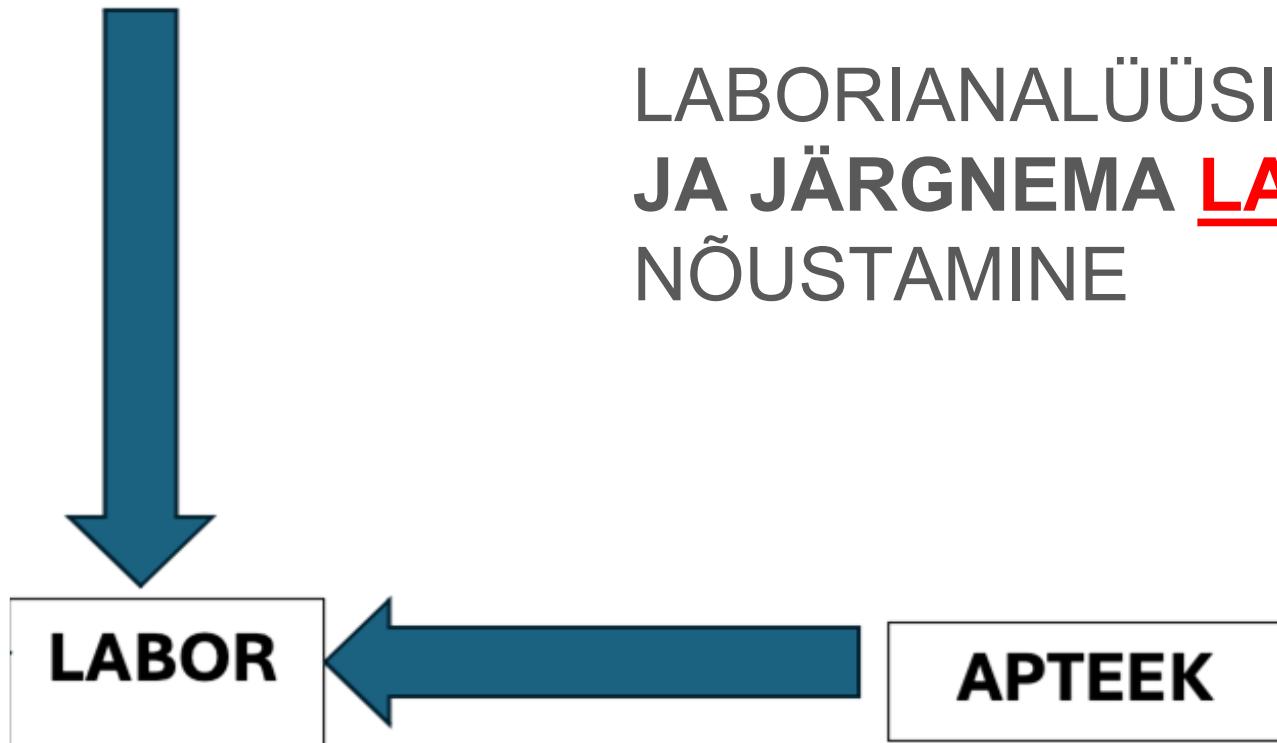

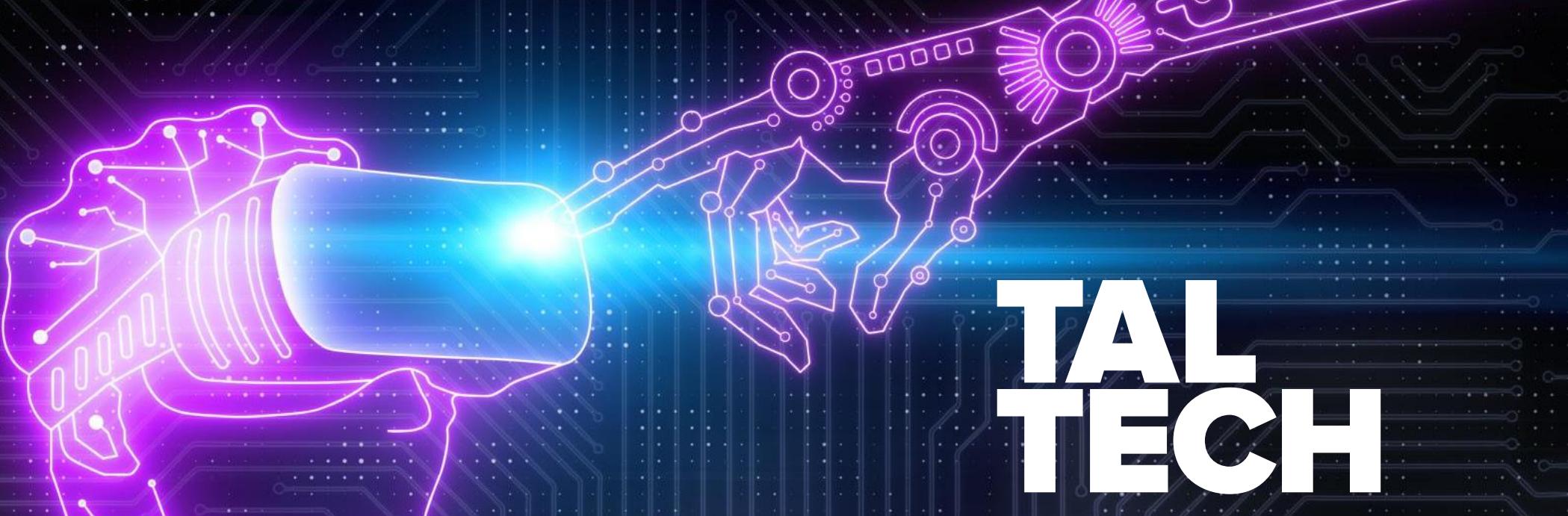
Kas ja mis teste
peab seal
müüma?

Valideerime
kasutatavad
testid
päriselt ära

ISE PÖÖRDUMINE

LABORIANALÜÜSIDELE PEAB EELNEMA
JA JÄRGNEMA **LABORIARSTI/ÕE**
NÕUSTAMINE

LABOR JA KOOSTÖÖPARTNERID: TERVISEANDMETE KASUTAMISE UUED VÕIMALUSED

Prof. Peeter Ross, MD, PhD

Tallinna Tehnikaülikool – TalTech

Ida-Tallinna Keskhaigla, Radioloog, Teadusosakonna juhataja
The World Bank, Asian Development Bank, KfW – Konsultant

Peeter.Ross@taltech.ee

Eesti Laborimedisjini Ühingu üldkoosolek

Filmimuuseum, Tallinn

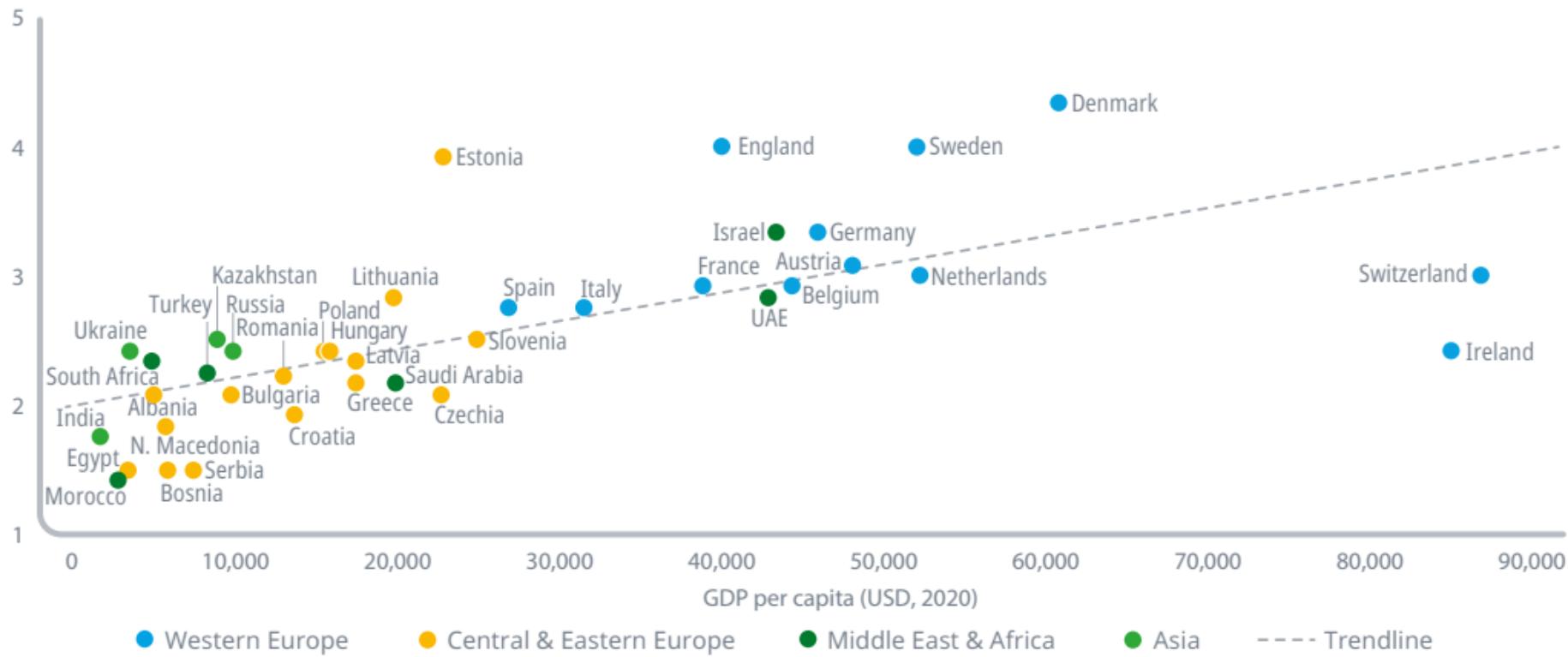
05.12.2024

TÄNASED TEEMAD

- Tervise- ja meditsiiniandmete digitaliseerimise etapid – **mis on digitaalne?**
 - Digitervis 1.0-3.0
- Digitaliseerimise ja andmekasutuse erinevad tasandid tervishoius – **kes digiandmeid kasutavad?**
- Digitaliseerimise väljakutsed
 - Andmekvaliteet
 - Tegevuste ja protsesside digitaliseerimine
 - Tehisintellekt
 - Millele pöörata tähelepanu?
 - Kuidas saada kasu?
- Tulevikusammud

KUS EESTI TERVISHOIU DIGISÜSTEEMIDE ARENGUS ASUB?

Figure 2: Digital Health System Maturity Scores

Digital Health System Maturity Score
A country's overall rating is constructed
from 12 elements and scored against
peers from 1 to 5

5 – Sophisticated at a national scale
4 – Regional maturity and scaling
3 – Developing rapidly with potential
2 – Underdeveloped and challenged
1 – Very little digital progress

ANDMEKOGUMISE SUUNAD TERVISHOIUS

- Suunad on sarnased nagu igas teises teenusemajanduse valdkonnas –
andmete digitaliseerimine
 - Efektiivsus
 - Rohkem tegevusi ja vähem kulutusi
 - Kvaliteet – nii erialaliselt kui teeninduses
 - Kättesaadavus
 - Koostöövõimalused nii valdkonna sees, kui ka väljapoole
 - Muuta juhtimist tõhusamaks ja paindlikumaks (*increase governance and compliance*)
 - Saavutada eeliseid konkurentide ees
- Digitaliseerimise sihtmärgid raviasutuses
 - Töövahendid – loomulik osa igapäevatööst, keegi ei sea küsimärgi alla
 - Andmed ja informatsioon
 - Tegevused ja töövood

DIGITERVIS 1.0-3.0

TERVISHOIUASUTUS (HAIGLA, ÜLDARST JNE)

DIGITERVIS 1.0

DIGITALISEERIMINE

ELEKTROONILISED HAIGUSLOOD
(EHL) HAIGLATE INFOSÜSTEEMID
(HIS)

TERMINOLOOGIAD JA KLASSIFIKAATORID, ANDMETURVE

PIIRKOND, VÕRGUSTIK (RIIK, MAAKOND, TERVISEPLAANID, PAKKUJATE RÜHMAD JNE)

DIGITERVIS 2.0

INTEGRATSIOON

TERVISE INFOSÜSTEEM (TIS)
PILTIDE ARHIVEERIMISE JA
KOMMUNIKATSIOONI SÜSTEEM
(PAKS)

ANDMEVAHETUSSTANDARDID, LIGIPÄÄSUÕIGUSED, ANDMETE PRIVAATSUS

DIGITAALNE TERVISERUUM (PERSONAALMEDITSIIN, TERVISE EDENDAMINE JA ENNETAMINE JNE)

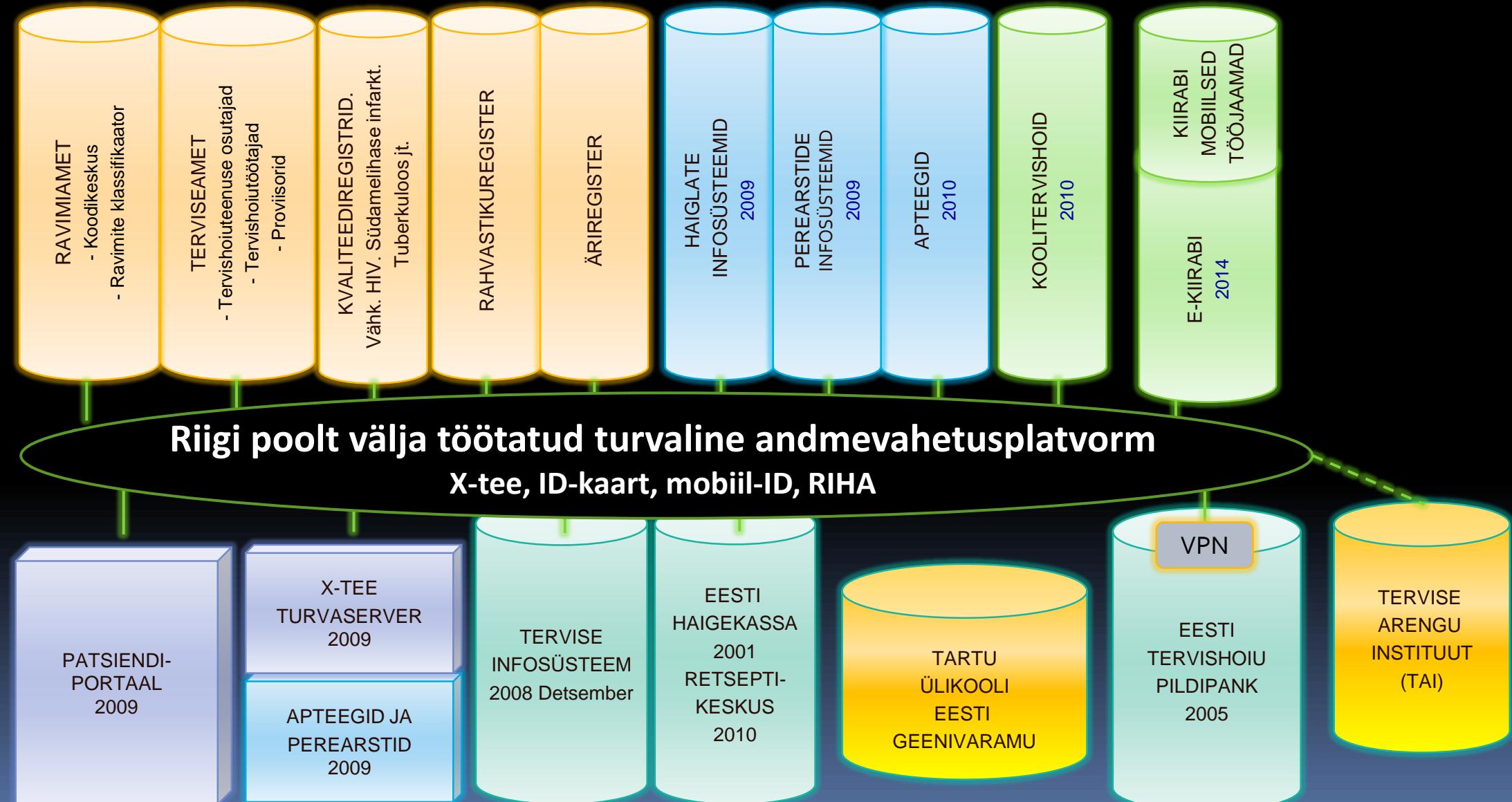
DIGITERVIS 3.0

ISIKUPÄRASTAMINE
LISANDVÄÄRTUSE
TEENUSED

E-RETSEPT
DIGITAALSED OTSUSTUSTOED
PERSONAALSED TERVISELOOD

RAKENDUSED, DIGIRAVIMID, ISIKUPÄRASTATUD TEENUSED, TEHISINTELLEKT

Eesti tervise infosüsteemi (TIS, Digilugu) arhitektuur (alates 2008)

M

?

oo

Ajatelg

2020

Statsionaarne epikriis
28. september 2020

Kiirabikaart
26. september 2020

Ambulatoorne epikriis
26. september 2020

2018

Ambulatoorne epikriis
7. november 2018

2017

Ambulatoorne epikriis
2. november 2017

2016

Ambulatoorne epikriis
9. november 2016

Ambulatoorne epikriis
7. jaanuar 2016

2014

Ambulatoorne epikriis

Diagnoosid

S64.4 T78.2 L71.0 E78.1 M51.9

Ravimite kõrvaltoimed

0

Näita kõiki

Teadaolevalt ravimite kõrvaltoimed puuduvad

Operatsioonid

1

Näita kõiki

NDJ43

Randme- või
labakaeluu murru...

28. september 2020

Uuringud

12

Näita kõiki

Röntgenülesvõte
ülajäsemetest...

27. oktoober 2020

Röntgenülesvõte
ülajäsemetest...

26. september 2020

Röntgenülesvõte
ülajäsemetest...

26. september 2020

Histoloogiline uuring

12. november 2018

Halasion Jt Lau- Ning
Limaskestaoperatsioonid

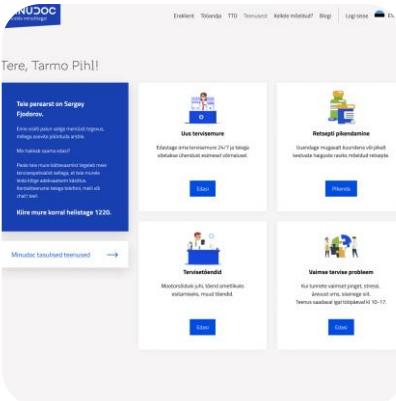
7. november 2018

Antropomeetrilised näitajad

Näita kõiki

Teadaolevalt antropomeetrilised näitajad puuduvad

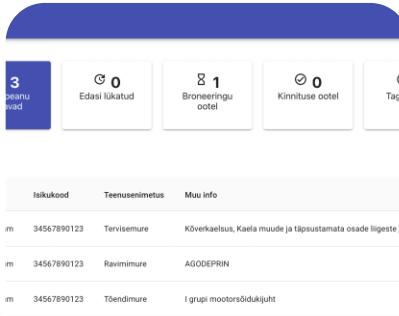
TÖÖVOO KORRALDAMINE. DIGITAALNE OTSUSTUSTUGI

MinuDoc

- Autentimine
- Symptom checker
- Probleemi kirjeldus

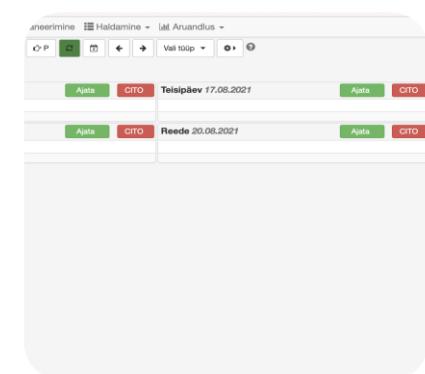
Patsient
Retseptsionist

TEAN

- Probleemi analüüs
- Saatekirja suunamine
- Saatekirja oleku kontroll

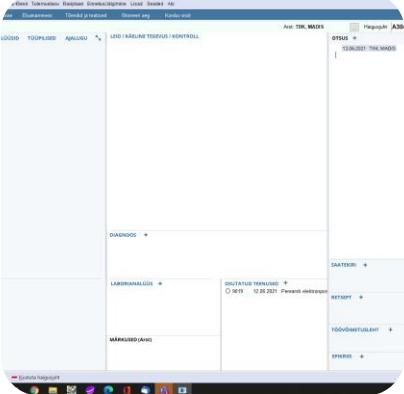
Terviseanalüütik

Broneerimine

- Teenuseosutaja kõigi ressursside kirjeldamine
- Visiit
- Telefon
- Video
- Kirjalik

Tööaja
planeerimine –
arstid ja õed

PA3 (EMR)

- Probleemi lahendus
- Meditsiiniline dokumentatsioon

Arstid ja õed

VÄLJAKUTSED

DIGITALISEERIMISE VÄLJAKUTSED

- Andmekvaliteet
- Tegevuste digitaliseerimine
 - Aparaadid ja andmed on digitaliseeritud
- Uued digiteenused
 - Tehisintellekt vajab kontrollitud andmeid
 - Rohkem, kui kunagi varem kehtib vana infotehnoloogia põhimõte, et „kui paned prügi sisse, siis välja tuleb ka prügi“ – *trash in, trash out.*

TERVISEANDMED

ANDMEVAHETUS- PLATVORM JA TARKVARA

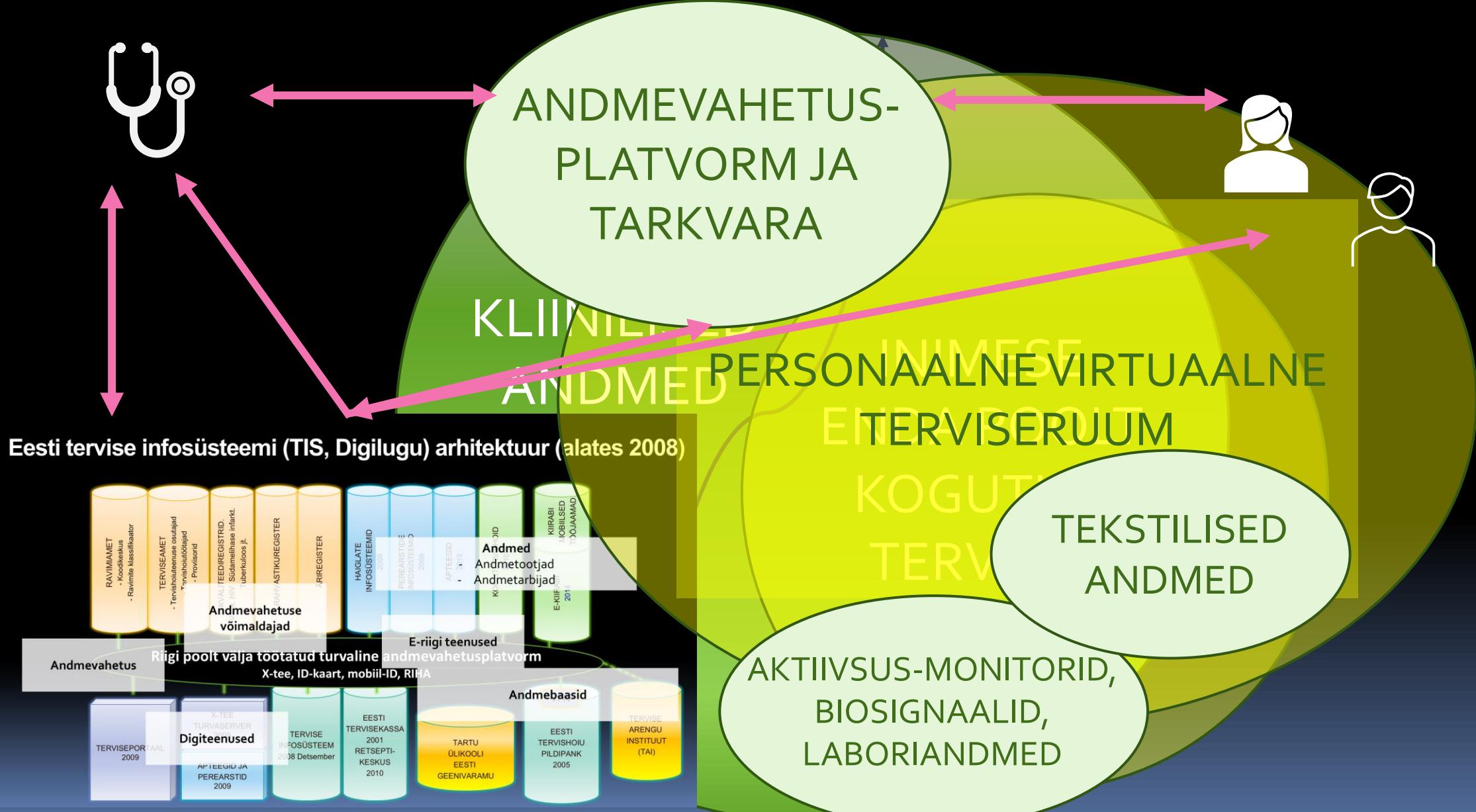
The image is a collage of various text snippets and images. At the top left, there's a pink banner with the word 'ANDMED' in white. Below it is a green banner with the words 'PERSONAALNE VIRTUAALNE ENTERVISERUUM'. In the center, there's a large green circle containing the words 'TEKSTILISED ANDMED'. To the left, there's a dark green box with the word 'hitektuur (alates 2008)'. At the bottom left, there are several small containers labeled 'Andmed' in different colors (blue, green, yellow). The background is a light green color with some faint, overlapping text.

AKTIIVSUS- MONITORID, BIOSIGNAALID, LABORIANDMED

TEKSTILISED ANDMED

Eesti tervise infosüsteemi (TIS, Digilugu) arhitektuur (alates 2008)

TERVISEANDMED

TEHISINTELLEKT

SUURANDMED

- Intrapersonaalsed
 - Aktiivsusmonitorid, biosignaalid
- Personaalsed
 - Kliinilised andmebaasid
- Agregeeritud
 - Piirkond
 - Haigusgrupp
 - Erinevad mittekliinilised andmebaasid

AJALUGU JA (VALE)ENNUSTUSED

MILLEENIUMI VAHETUS

1. Töövahendite muutus

MILLEENIUMI VAHETUS

1. Töövahendite muutus

2. IT peal tung

- Laboriarstide töö muutus
- Laboriarstide arvu muutus

Millisel viisil tehisintellekti vaadata?

- Matemaatiline meetod
 - Mõiste TEHISINTELLEKT koondab endasse erinevaid matemaatilisi ja infotehnoloogilisi meetodeid
 - Matemaatiliste ülesannete lahendamiseks on vaja andmeid
 - Andmetest informatsiooni või mõistmise modelleerimine nõuab taustsüsteemi teadmist
 - Inimene märgib ja sildistab andmed

George
Cathcard

Source: Comedy Wildlife Photography Awards.
<https://lemmik.postimees.ee/4306523/vaata-ja-naera-need-on-selle-aasta-maailma-koige-naljakamad-loomapildid?gallery=112573&image=7300093>

Carl Henry

Tehisintellekt ja tervishoid (1)

➤ Viimase 20 aasta jooksul tehtud edusammud

- Digaalsed raamatukogud ja otsingumootorid
- Suured keelemudelid (*Large language model – LLM*)
 - ChatGPT ([generative pre-trained transformer](#) (GPT))
- Digaalsed pildistamistehnikad radioloogiast dermatoloogiani
- Hübriidkuvamine
- Piltide arhiveerimise ja kommunikatsioonisüsteem
- Erinevate erialade elektronilised haiguslood ja infosüsteemid
- Tervise infosüsteem
- Kaugtöö teenused
- Digitaalne otsustustugi
- Kõnetuvastus

Tehisintellekt ja tervishoid (2)

➤ Kus me täna oleme?

- Tehisintellekti treenib inimene või inimtegevus
- Tehisintellekt on võimeline õppima suhteliselt lineaarseid ülesandeid
- CAD-i kasutamine mammograafia sõeluuringuks näitab, kui keeruline on tehisintellekti rakendada
- Andmed inimeste tervise kohta on 5-mõõtmelised (minimaalselt)
- Meditsiin areneb algoritmide õpetamisest kiiremini
- Objekti tuvastamine (millegi äratundmine) ei tähenda haiguse konteksti mõistmist (mis on muutuse tähendus?)

Tehisintellekt ja tervishoid (3)

- Mida saame tehisintellekti aitamiseks teha?
 - Tervise- ja meditsiiniandmed tuleks kodeerida ja struktureerida nii palju kui võimalik
 - Saatekirjad peaksid olema struktureeritud
 - Vastused peaksid olema struktureeritud
 - Tuleb töötada välja lihtsad algoritmid arsti töö hõlbustamiseks
 - Parema-vasaku eristamine
 - Varasemate uuringute ja kliiniliste andmete kokkuvõte
 - Allergia ja neerufunktsiooni kuvamine
 - Tagasiside nii suunavale arstile kui ka konsultandile
 - Erinevate uuringutulemuste kvantitatiivne võrdlus
 - Raviotsuste ja töövoo optimeerimine

TEHISINTELLEKTI RAKENDAMISEST

Π - copy

$\Pi \wedge$ - trace

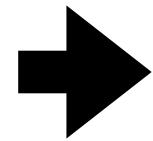
$\Pi \wedge$ - continue

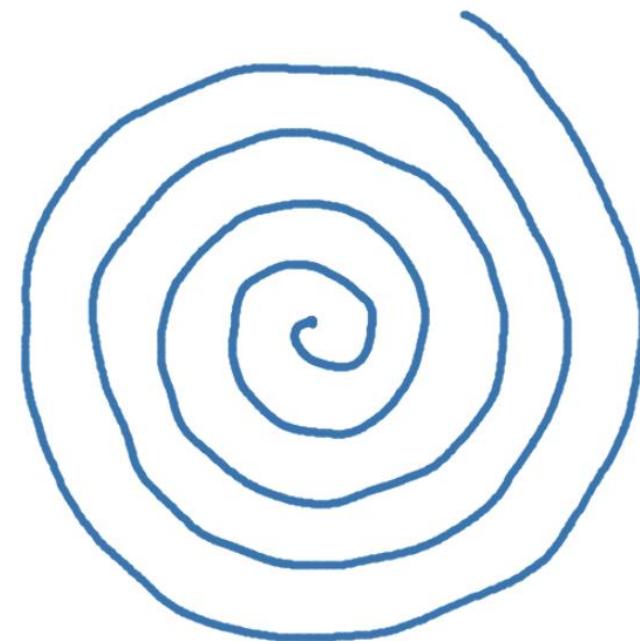
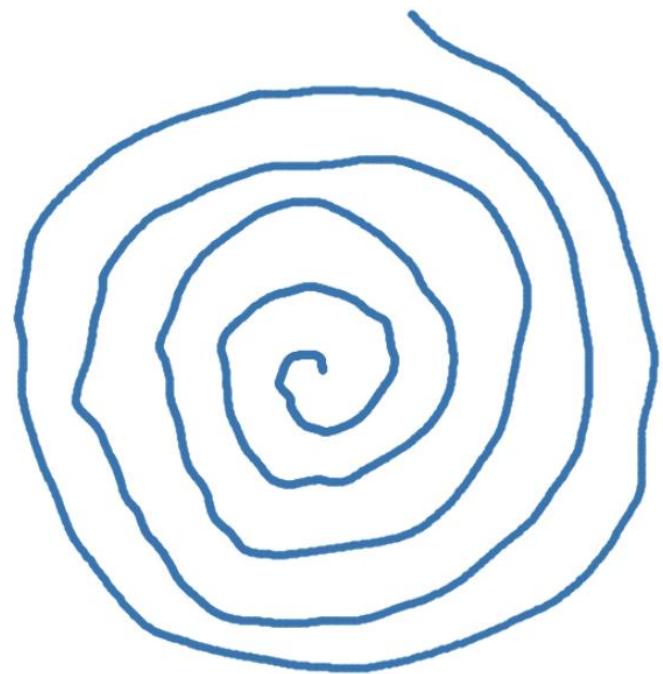

Archimedean spiral

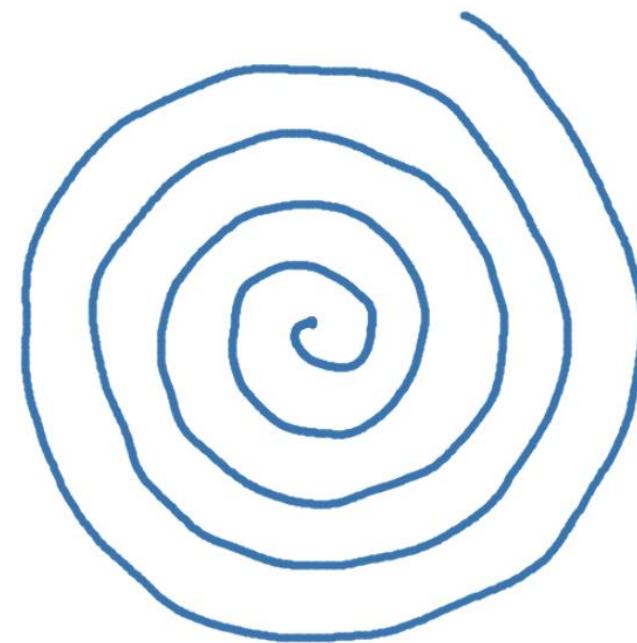
Poppelreuter

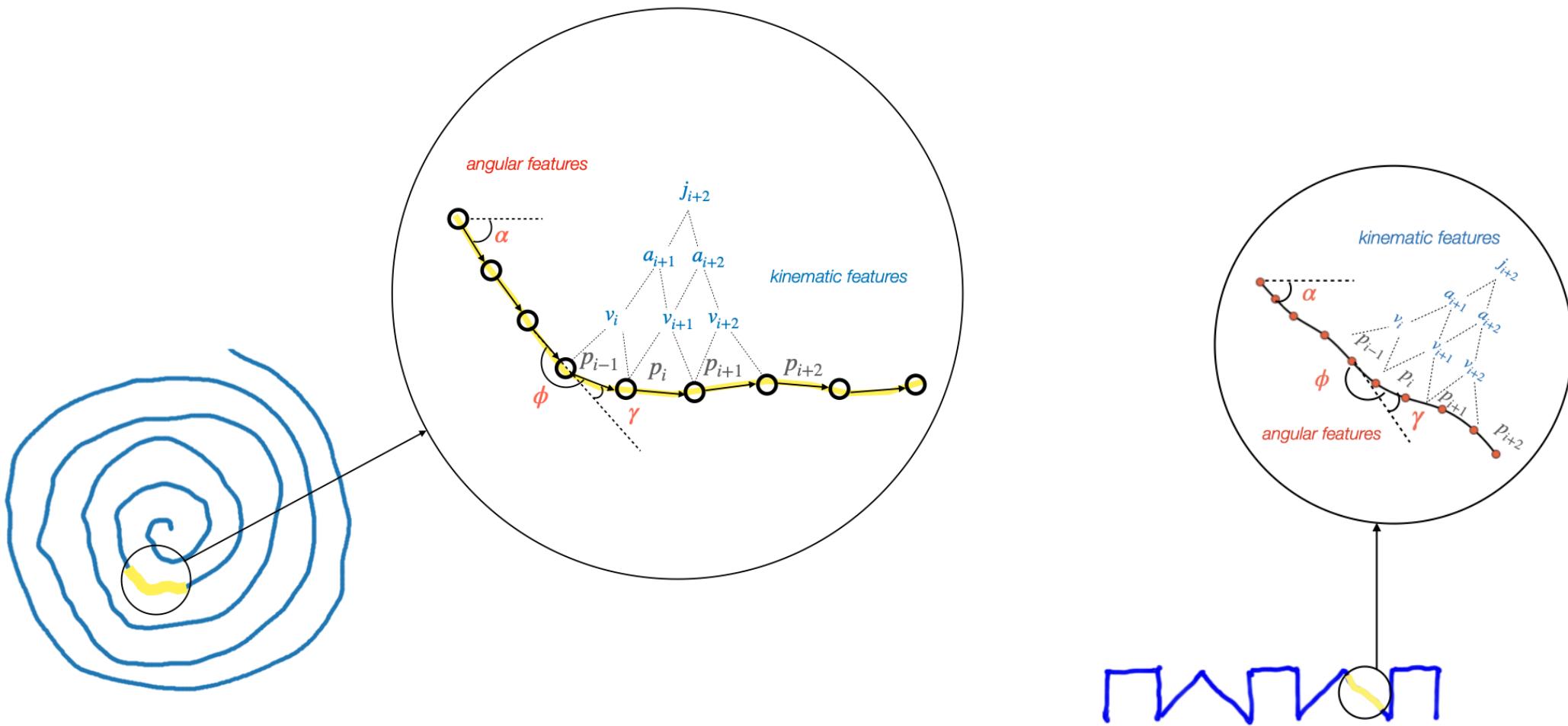

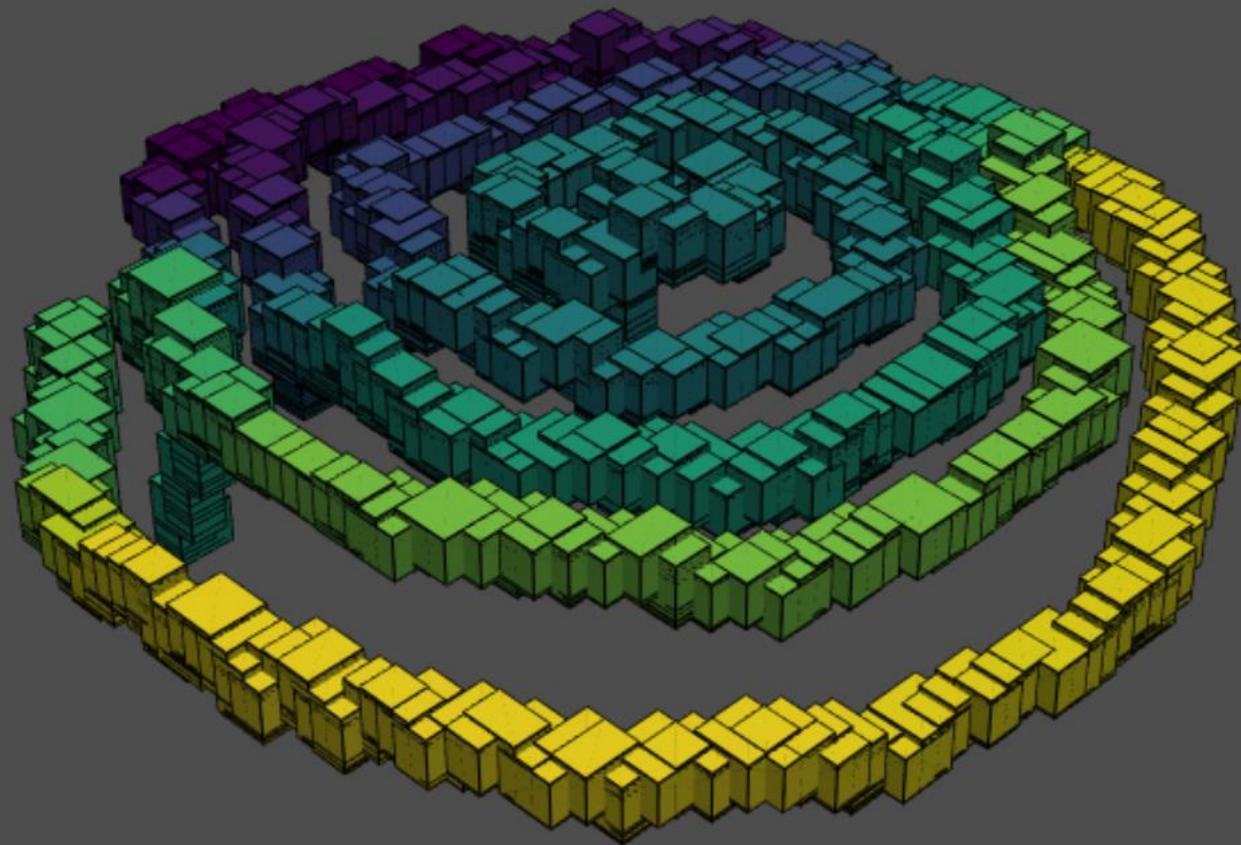
healthy control

patient

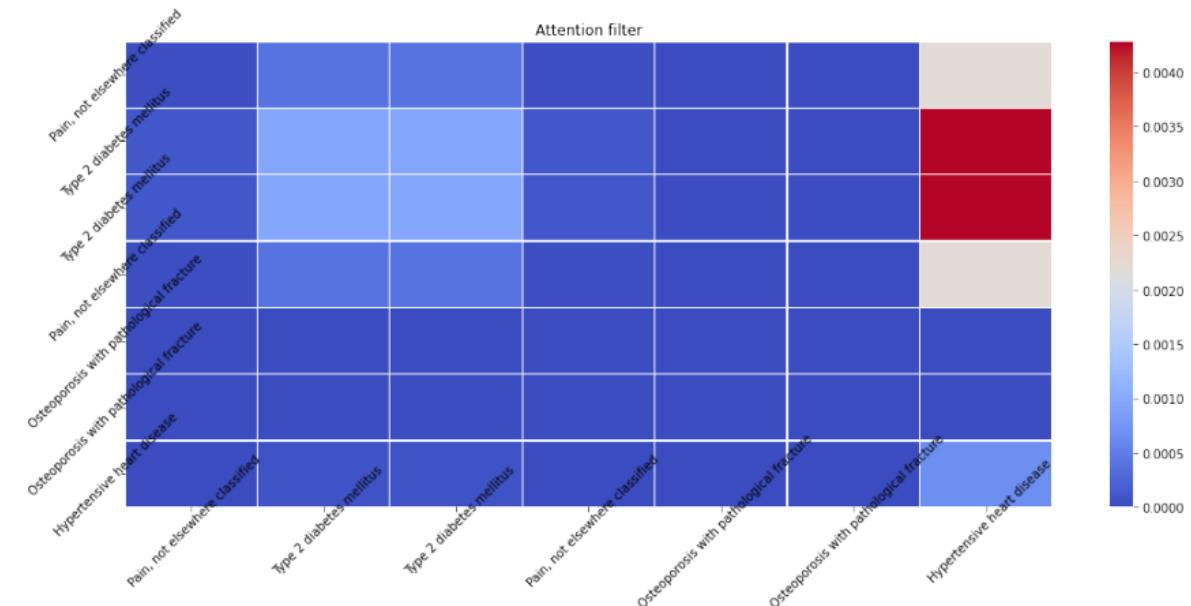
x
y
z

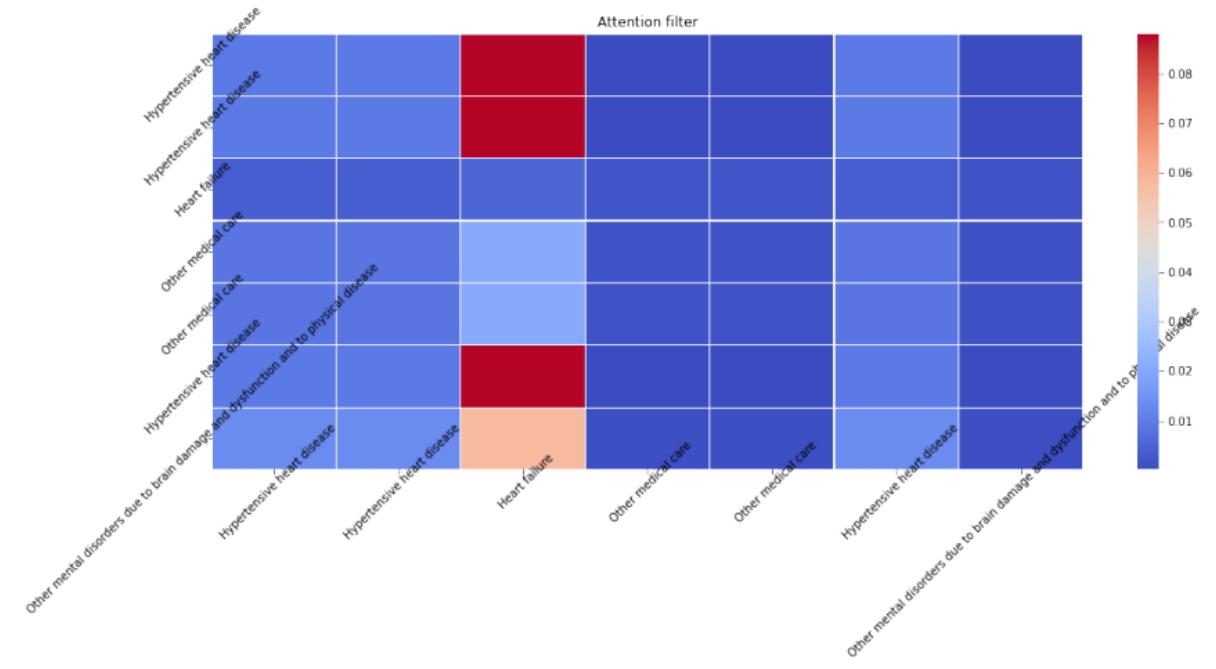
NÄIDE PSÜHHIAATRIAST

- Süvaõppel (*Deep learning*) põhinev depressiooni tuvastamise hindamine tervisekassa arvete andmete põhjal
- Süvaõppe kasutamine 812 853 inimese tervisekassa arvete andmetes aastatel 2018–2022, depressiooni ennustamiseks 26 973 943 kodeeritud haigust (F32 ja F33 RHK-10 koodid)
- Kasutatav andmestik hõlmab peaaegu kogu Eesti täiskasvanud elanikkonda
- Andmestikku hinnati kasutades depressiooni avastamiseks järjestikust mudelit koos spetsiifilise meetodiga (GRU-decay)
- Mudel (Att-GRU-decay) saavutas AUC skoori 0.990 ja AUPRC skoori 0.974

TULEMUS

Värv näitab korrelatsiooni tugevust sinisest (mitte korrelatsioonis) punasest (tugevalt korrelatsioonis).

- Depressiooni tuvastamine raviarvete andmetest hõlmab kolme olulise aspekti kaalumist:
 - diagnooside vaheliste varjatud seoste õppimine,
 - ebaoluliste filtreerimine, ja
 - tugineda rohkem viimastele diagnoosidele.
 - Üldiselt võib leitud korrelatsioonid jagada kolme kategooriasse:
 - *Tõelised korrelatsioonid, mis on (meie praeguste meditsiiniliste teadmiste põhjal) mõistlikud,*
 - *Süvaõppevalguse "hallutsinatsioonid", st väljund, mis ei tundu treeningandmete põhjal õigustatud,*
 - *Potentsiaalselt tõelised korrelatsioonid, millest me praegu aru ei saa, sest need ületavad tänaseid meditsiinilisi teadmisi.*

VÕIMALIKUD RAKENDUSED LABORIS

- ChatGPT kasutamine laborianalüüside tõlgendamisel
 - Inimestel on tihti keeruline analüüside tulemite numbrilisi väärтuseid mõista
 - Tehisintellekti kasutamine analüüside kirjeldamisel patsiendile
 - ChatGPT kasutamine parandas oluliselt administratiivse töö efektiivsust – patsientidele laborianalüüside kirjeldamise aeg vähenes ligikaudu 15%, säästes üle tunni aja nädalas.

100% arstidest arvas, et analüüsida kirleldas õde ja neid kirjeldas õde.	40-st 16	40%
Vähemalt üks arstidest arvas, et analüüsida kirleldas õde ja neid kirjeldas õde.	40-st 37	92,5%
Vähemalt üks arstidest arvas, et analüüsida kirleldas õde, kuid ChatGPT kirjeldas neid.	40-st 33	82,5%
100% arstidest arvasid, et analüüsida kirjutas ChatGPT ja ChatGPT kirjeldas neid.	40-st 4	10%
Vähemalt üks arstidest arvas, et analüüsida kirjutas ChatGPT ja ChatGPT kirjeldas neid.	40-st 7	17,5%
Vähemalt üks arstidest arvas, et analüüsida kirjeldas ChatGPT, kuid õde kirjeldas neid.	40-st 26	40%

UUED ROLLID JA VAJALIKUD TEGEVUSED

- Arsti-patsiendi suhe asendub patsiendi-ravimeeskonna suhtega ja tervishoiutöötaja-andmetarbijaga suhtega
 - Peamiselt digitaalses keskkonnas
- Digitaliseerimine on toonud tervishoidu uue andmejagamise keskkonna – elektroonsed andmebaasid ja teenused, üleriigilised tervise infosüsteemid jne.
- Tuleb määratleda tervise- ja meditsiiniandmete ning -teabe jagamise standardid ning piirangud ja uued mõõtmed – üha rohkem otsuseid on võimalik teha samade andmete alusel
 - Meedikule jäavat kõrget erialalist oskust nõudvad tegevused
- Mõista uut tasakaalu meditsiini ja tehnoloogia vahel
 - Digitaliseerimine toob tervishoidu tõhususe ja läbipaistvuse
 - Samas ei ole inimelu algoritm, vaid keeruline bioloogiline ja sotsiaalne nähtus, seega mitte arvutatav ja matemaatiliselt ennustatav.
- Vajadus kujundada igapäevategevus ja meditsiiniharidus ümber vastavalt tehnoloogiale
 - Tehisintellekti saab rakendada ainult siis, kui on olemas infosüsteem
 - Digitaalne otsustustugi on mõttes, kui see on juurutatud koos elektroonilise haiguslooga/terviselooga.

Suur tänu!
Peeter.Ross@taltech.ee

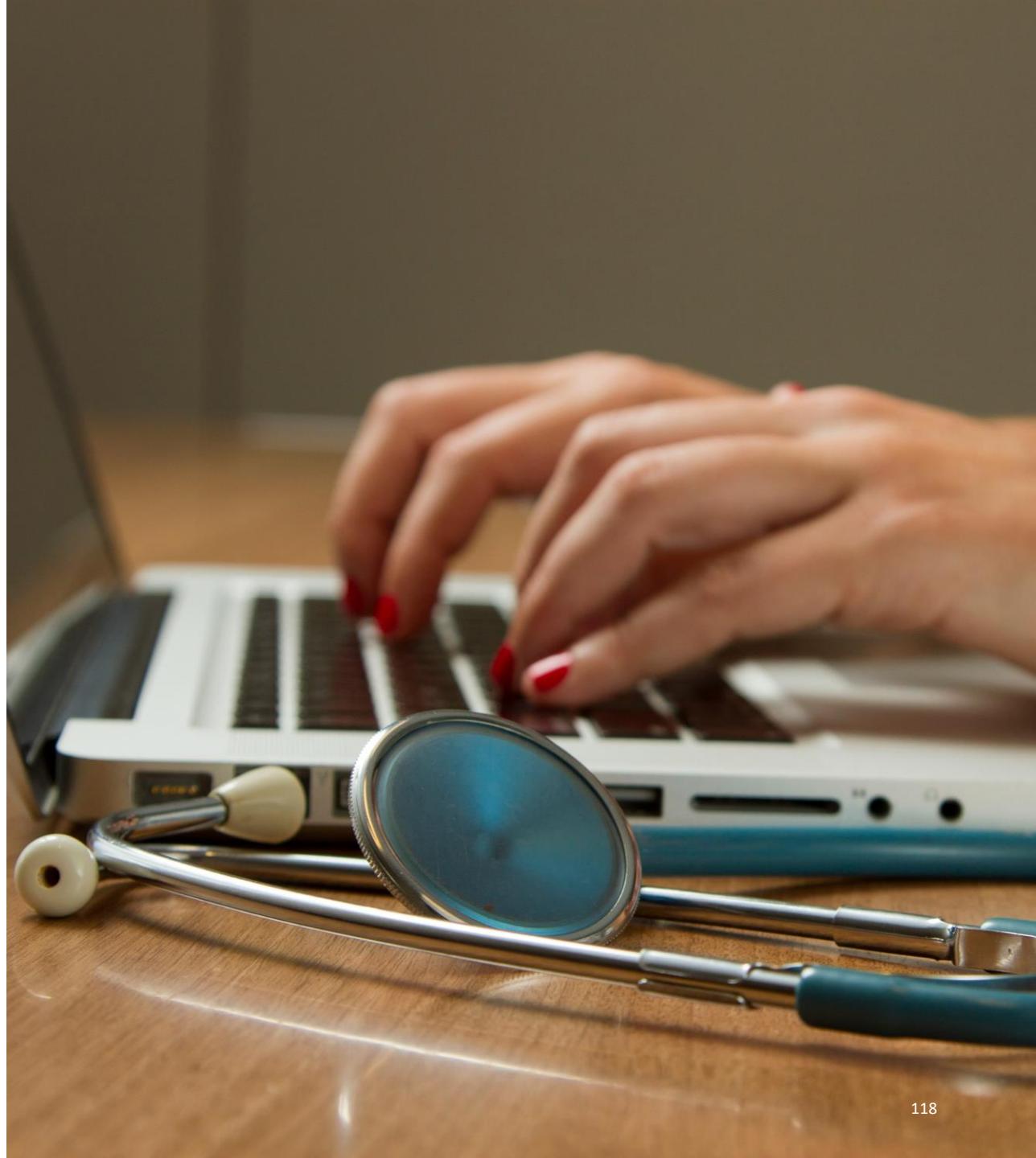
Kohustuslik vastutuskindlustus

Ellex[®] Raidla

Milleks?

- Efektiivne kahju hüvitamine patsientidele
- Ravavigade dokumenteerimine
- Arsti vabastamine isiklikust vastutusest ja kriminaalvastutusest

Kohustused

- Vastutuskindlustuslepingu sõlmimine
- Kindlustuslepingu teabe ja kahjunõuete esitamise juhendi avaldamine tegevuskohas ning veeblehel
- Patsiendiohutusuhtumite dokumenteerimine
- Patsiendiohutussüsteemi loomine
- Uued nõuded kvaliteedijuhtimisüsteemile

Kindlustusjuhtum

1. Patsiendi kehavigastus, tervisekahjustus või surm
2. Vastutus patsiendi ees võlaõigusseaduse järgi
3. Ravi- või diagnoosiviga, ravi- või diagnoosivea käigus saadud nakkus, transpordi käigus tekkinud vigastus, seadme rike, vale ravim või annus, dokumenteerimiskohustuse rikkumine, korraldusliku kohustuse rikkumine

Kes hüvitab kahju?

Patsiendil diagnoositi kilpnäärmehaigus (hüpotüreoos) ja määrati ravi. Ravimi kõrvaltoimete tõttu halvenes patsiendi tervis järslt ja ta muutus pooleks aastaks töövõimetuks. Patsiendi raviarst lähtus diagnoosimisel patsiendi kirjeldatud sümpтомitest ja labori tehtud vereanalüüsist, mis näitas TSH (kilpnääret stimuleeriva hormooni) referentsvärtusest oluliselt kõrgemat näitu. Laborianalüüsi tulemus oli õige, aga raviarst tegi diagnoosimisel vea jättes tellimata laborilt vaba T4 määramise.

(T4 kahekordne muutus põhjustab TSH kontsentratsiooni sajakordse muutuse. Kui TSH kontsentratsioon on väljaspool referentsvärtusi, on vajalik vaba T4 määramine)

Teise tervishoiuteenuse osutaja tagasinõudeõigus

- Patsiendi ees vastutab tervishoiuteenuseosutaja, kes osutas talle otse tervishoiuteenust
- Kui patsiendile tekib kahju labori süül, siis vastutava tervishoiuteenuseosutaja kindlustusandjal on tagasinõudeõigus labori kindlustusandja vastu (TOKVS § 22 lg 5)

Kes hüvitab kahju?

Oletame, et hüpotüreoosi ravijuhendi järgi diagnoositakse haigus põhiliselt T4 analüusi põhjal.

Labori vereanalüusi seade on rikkis ning annab T4 analüüsил vale tulemuse.

Patsiendil diagnoositakse kilpnäärmehaigus (hüpotüreoos) ja määratakse ravi. Ravimi kõrvaltoimete tõttu halveneb patsiendi tervis järnsult ja ta muutub kolmeksi nädalaks töövõimetuks.

Hüvitatav kahju

- Seaduse mõte ei ole maksta patsientidele hüvitist, kui kahju puudub
- Hüvitatav varaline kahju: ravi, ravimid, abivahendid, töövõimetusest tekkinud kahju, matusekulud, ülalpidamise äralangemisest tekkinud kahju
- Hüvitatav mittevaraline kahju: alates keskmise raskusega tervisekahjustusest (täiendav ravi või töövõimetus üle ühe kuu)

Kui suur on kahju?

Patsiendil tekib peale vereproovi võtmist infektsioon. Infektsiooni tulemusel on patsient 1.5 kuud haiguslehel ning tarbib antibiootikume. Patsient saab alates neljandast haiguspäevast töövõimetushüvitist 70% endisest palgast.

Patsiendiohutusjuhtum

- Kõik juhtumid tuleb dokumenteerida asutusesiseselt
- Patsiendiohutuse andmekogusse tuleb edastada:
 - **Proovinõu või tellimus ei kuulu antud patsiendile**
 - **Analüüs tulemuse väljastamine valele patsiendile**

Patsiendiohutussüsteem ja kvaliteedijuhtimise süsteem

- Terviseministri määrus “Tervishoiuteenuste kvaliteedi ja patsiendiohutuse tagamise nõuded”
- Täiendkoolitused 60 tundi aastas
- Patsientide teavitamine nende õigustest
- Patsientide tagasiside analüüs üks kord kahe aasta jooksul
- Uued asutusesisesed korrad ja juhendid

Ellex[®]

Baltic circle of legal excellence

Ellex[®] Raidla

Ahtri 4
EE-10151 Tallinn
Estonia

+372 640 7170
estonia@ellex.legal

Ellex[®] Klavins

K.Valdemara 62
LV-1013 Riga
Latvia

+371 6781 4848
latvia@ellex.legal

Ellex[®] Valiunas

Jogailos g. 9
LT-01116 Vilnius
Lithuania

+370 5268 1888
lithuania@ellex.legal

The terms available on our [website](#) apply to all our services.